

***AZ ORSZÁGOS TERÜLETRENDEZÉSI
TERVRŐL SZÓLÓ 2003. ÉVI XXVI.TÖRVÉNY
FELÜLVIZSGÁLATA***

***KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉSRE ÉS NATURA 2000
HATÁSBECSLÉSRE VONATKOZÓ VÉLEMÉNYEK
ÉS TERVEZŐI VÁLASZOK***

Készült a Belügyminisztérium Területrendezési és Településügyi Főosztálya megbízásából

Budapest, 2013. július hó

*Az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény felülvizsgálata –
Környezeti értékelésre és Natura 2000 hatásbecslési dokumentációra vonatkozó vélemények
és tervezői válaszok*

<i>Vezető területrendező tervező:</i>	<i>Devecseri Anikó TR 01 0401</i>
	<i>Faragó Péter TR 01 4039</i>
<i>Tervezők:</i>	<i>Faragóné Huszár Szilvia</i>
	<i>Hamar József</i>
	<i>Schneller Krisztián</i>
	<i>Vaszócsik Vilja</i>
<i>Munkatárs:</i>	<i>Staub Ferenc</i>
<i>Osztályvezető:</i>	<i>Göncz Annamária</i>
<i>Igazgató:</i>	<i>Barkóczy Zsolt</i>

Ez a dokumentáció a Lechner Lajos Tudásközpont Nkft. szellemi terméke. A hozzá kötődő – a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvényben meghatározott – vagyoni jogok a Lechner Lajos Tudásközpont Nkft.-t illetik.

Budapest, 2013. július hó

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	4
KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS ÉS NATURA2000 HATÁSBECSLÉS VÉLEMÉNYEZÉSÉRE JOGOSULT SZERVEK	5
KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉSRE VONATKOZÓ VÉLEMÉNYEK ÉS TERVEZŐI VÁLASZOK	6
NATURA2000 HATÁSBECSLÉSI DOKUMENTÁCIÓRA VONATKOZÓ VÉLEMÉNYEK ÉS TERVEZŐI VÁLASZOK	24

BEVEZETÉS

A 2008-ban módosított, az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény (továbbiakban: OTrT törvény) 29. § úgy rendelkezik, hogy a terv felülvizsgálatát legalább 5 évente kell elvégezni. Ennek megfelelően a törvény módosítására vonatkozó javaslatot az Országgyűlésnek 2013. évben be kell nyújtani.

Az eddigi tapasztalatok alapján az Országos Területrendezési Terv (továbbiakban: OTrT) módosítása folyamatának – úgymint a más jogszabályokban meghatározott tartalmi elemek szerinti tervezési munkafázisok elkészítése, a kötelező egyeztetések lebonyolítása, valamint az elfogadási fázis – időigénye minimum két és fél év. Erre való tekintettel a *Belügyminisztérium Területrendezési és Településügyi Főosztály* koordinálása és megbízása alapján a *Váti Nonprofit Kft.* generáltervezésében 2011-ben kezdődtek meg az OTrT törvény felülvizsgálatának és módosításának tervezési munkálatai azzal a céllal, hogy az előkészítő és a javaslattevő munkafázisok kidolgozása 2012. év végéig befejezhető legyen.

2011 második, valamint 2012 első félévében a felülvizsgálat részeként a következő munkafázisok kerültek kidolgozásra:

I. Az OTrT törvény módosításának megalapozása:

1. Az OTrT törvény elfogadása óta kidolgozott releváns koncepciók, tervek vizsgálata.
2. Ágazati vélemények az OTrT törvény érvényesüléséről.
3. Megyei önkormányzatok javaslatai az OTrT törvény módosítására.

II. Az OTrT törvény módosításának megalapozása:

1. Előkészítő fázis - vizsgálatok (a 218/2009. (X. 6.) Korm. rendelet 7. melléklete szerinti tartalommal).
2. Előkészítő fázis - a tartalmi elemek érvényesülésének vizsgálata.

2012 második félévében a javaslattevő fázis kerül kidolgozásra a következő munkafázisok elkészítésével:

III. Az OTrT törvény felülvizsgálata:

- Javaslattevő fázis (a 218/2009. (X. 6.) Korm. rendelet 7. melléklete szerint meghatározott tartalommal).
- Az OTrT törvény felülvizsgálatához a külön jogszabály (*az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet*) szerinti környezeti értékelés elkészítése.
- Az OTrT törvény felülvizsgálatához a külön jogszabály (*az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet*) szerinti Natura 2000 hatásbecslés elkészítése.

Fenti munkafázisok keretében elkészült dokumentumok (előkészítő- és javaslattevő fázis, Környezeti értékelés és Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció) a 218/2009. Korm. rendeletben meghatározottak szerint és körben 2012. december végén véleményezésre kiküldésre kerültek. Jelen dokumentáció a véleményezési eljárás során Környezeti értékelésre és Natura 2000 hatásbecslési dokumentációra beérkezett véleményeket és az azokra adott tervezői válaszokat tartalmazza.

**KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS ÉS NATURA2000 HATÁSBECSLÉSI
DOKUMENTÁCIÓ VÉLEMÉNYEZÉSÉRE JOGOSULT SZERVEK**

Az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény módosító javaslatához készített környezeti értékelés és Natura 2000 hatásbecslés véleményezésére jogosult szervek a 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet 3. sz. melléklete szerint:

1. Vidékfejlesztési Minisztérium
2. Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség
3. Országos Tisztifőorvosi Hivatal
4. Nemzeti Fejlesztési Minisztérium
5. Emberi Erőforrások Minisztériuma
6. BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
7. Országos Környezetvédelmi Tanács

A fenti szervek mindegyike válaszolt a véleményezésre való felkérésre. Az Országos Tisztifőorvosi Hivatal és a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság a Környezeti értékeléssel és a Natura 2000 hatásbecsléssel kapcsolatban érdemi észrevételt nem tett. A Vidékfejlesztési Minisztérium, az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és a Vízügyi Főfelügyelőség, a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium, az Emberi Erőforrások Minisztériuma, az Országos Környezetvédelmi Tanács, valamint az OTrT módosító javaslatát véleményező Környezeti értékelésre és a Natura 2000 hatásbecslési dokumentációra érkezett észrevételei az alábbi táblázatokban olvashatók. A beérkezett vélemények és az OTrT módosítási javaslat változásai alapján a dokumentáció 2013. júliusában kiegészítésre és pontosításra került.

KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉSRE VONATKOZÓ VÉLEMÉNYEK ÉS TERVEZŐI VÁLASZOK

Az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény 2013. évi módosító javaslatához készült Környezeti értékelésre a szakmai egyeztetési eljárása során érkezett vélemények és a tervezői válaszok

	Véleményező szervezet	Vélemény-azonosító	Vélemény	Tervezői válasz
1.	VM	C01/01	Szerencsésebb lett volna a tervezési munkát és az ennek hatásait vizsgáló elemzést más szervezettel elvégeztetni a független és objektív vélemény kialakítása érdekében.	Nincs olyan jogszabályi kötelezés, amely szerint a Környezeti értékelést a tervezőtől független szervezetnek kell végeznie.
2.	VM	C01/02	Az OTrT törvény módosítása során feltárt, vagy más vizsgálatokból ismert konfliktusokat indokolt lenne már az ország egész területére érvényes szabályozás megalkotása során feloldani, ezért véleménye szerint a dokumentumot tovább kell fejleszteni, pontosítani és kiegészíteni. Véleménye szerint ez azért is fontos, mivel a 275/2004. (X. 8.) Korm. r. 10. §-a szerinti Natura hatásbecslés újabb elkészítésére nem lesz lehetőség.	A feltárt konfliktus (pl.: gyorsforgalmi útfejlesztés és a Natura 2000 területek között) feloldása az OTrT léptékében sok esetben nem lehetséges, arra a későbbiekben a részletes műszaki tervezés nyújthat megoldást.
3.	VM	C01/03	A környezeti értékelés jelen állapotában jórészt megmaradt az általánosságok szintjén, az OTrT szempontjából semleges elemzések terén.	Nem igényel választ.
4.	VM	C01/04	A környezeti hatások elemzése keretében általában nem szerepel utalás a klimatikus hatásokra, ezért javasolja ezt a táblázatokban pótolni.	A véleményt elfogadtuk. Javítottuk.
5.	VM	C01/05	Az 5. fejezetben nem foglalkozik a dokumentum kellő részletezettséggel azzal, hogy a vizsgálat során feltárt környezeti problémák elkerülése, csökkentése vagy ellentételezése érdekében az OTrT törvény tartalmára vonatkozóan milyen intézkedések, módosítások szükségesek.	A környezeti értékelés és a további egyeztetések eredményei visszacsatolásra kerültek. A fejezet kiegészítésre került a környezeti szempontból negatív értékelést kapott elemek (pl. eróziós övezet, kulturális örökség) kezelésére tett javaslatokkal.
6.	VM	C01/06	A dokumentum nem elemzi átfogóan a tervezett szabályozási előírások környezeti hatásait.	A szabályozási előírások és a hozzájuk kapcsolódó területi lehatárolások együtt fejtik ki hatásukat, ezért a területfelhasználási kategóriák és övezetek kijelöléséhez kapcsolódó környezeti hatások értékelése során a szabályok is figyelembevételre kerültek.
7.	VM	C01/09	A térképek jelmagyarázata több helyen hiányzik, a térkép nehezen olvasható, pixelesedik, javasolja ezek cseréjét vektorgrafikus térképekre.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
8.	VM	C01/10	A dokumentumban az inváziós fajokra számos elnevezés található, javasolja ezek egységesítését, az inváziós vagy özönfaj megnevezés használatát.	A véleményt elfogadtuk, a dokumentumban az inváziós fajok elnevezést szerepeltetjük.
9.	VM	C01/11	Az egymásra hatások miatt javasolja a továbbiakban a környezeti vizsgálat és az OTrT törvény egyeztetésének ütemezését összehangolni (7. oldal, 1.1. fejezet).	A véleményt elfogadtuk. Az összehangolás megtörtént annak érdekében, hogy a környezeti értékelés eredménye beépüljön az OTrT-be.
10.	VM	C01/12	A 8. oldalon az 1.2. fejezet a címével ellentétben nem mutatja be azt, hogy a környezeti értékelés javaslatainak milyen hatása lett az OTrT alakulására. Szükségesnek tartja ennek pótlását.	A környezeti értékelés és a további egyeztetések eredményei visszacsatolásra kerültek. A 4. fejezet mutatja be, hogy a környezeti értékelés javaslatainak milyen hatása van az OTrT alakulására.
11.	VM	C01/13	Felhívja a figyelmet, hogy a 8. oldal 1.3. fejezetét a beérkező vélemények alapján fel kell tölteni, valamint jelzi, hogy az OKTVF a felsorolásban rosszul szerepel.	A vélemények feldolgozása és beépítése a dokumentációba megtörtént, az OKTVF megnevezését javítjuk.
12.	VM	C01/14	9. oldalon (1.4. fejezetben) az UMVP rövidítést kéri UMVP-re javítani.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.

	Véleményező szervezet	Véleményazonosító	Vélemény	Tervezői válasz
13.	VM	C01/15	Az 1.4. fejezet szerint a környezeti értékelés nem az aktuális, hanem egy régebbi (NKP-II) Nemzeti Környezetvédelmi Program figyelembe vételével készült.	A fejezet a harmadik, 2009-2014-re szóló Nemzeti Környezetvédelmi Program figyelembe vételével készült, a program megnevezésben történt elírást javítottuk.
14.	VM	C01/16	A 2.2. fejezetben elemzett tervek közül több –környezeti szempontból fontos- stratégia hiányzik (Nemzeti Fenntartható Fejlődés Stratégia, Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia). A fejezet nem mutatja be, hogy az OTrT-t mennyire kötik, ill. befolyásolják a vizsgált anyagok, mi a relevanciája ezeknek az OTrT-re nézve. Szükségesnek tartja az OTrT törvény összevetését a Nemzeti Fejlesztés 2020 dokumentummal is, mivel azok időbeni hatálya egybeesik és egymásra kell épülniük. Szükségesnek tartja megvizsgálni a fejlesztési terv területi koordinációjának új kereteivel kapcsolatos összefüggéseket.	A Nemzeti Fejlesztés 2020 Országos Fejlesztési- és Területfejlesztési Koncepció stratégiai vitaanyaga röviddel jelen egyeztetési anyag elkészülte előtt, 2012. november 15-én került társadalmi egyeztetésre, ezért annak figyelembevételére nem volt mód. Természetesen amennyiben a Nemzeti Fejlesztés 2020 dokumentum elfogadása időben megelőzi jelen környezeti értékelés véglegesítésének határidejét, abban az esetben a dokumentumba beépítésre kerül. A NÉS stratégiát, illetve a 18/2013. Ogy. határozattal elfogadott Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégiát beépítettük az anyagba.
15.	VM	C01/17	Az éghajlatváltozási szempontok tudatos figyelembe vétele és integrálása a tervbe szükséges, de jelenleg hiányzó elem.	A véleményt elfogadtuk. Az éghajlatváltozási szempontokat a Környezeti értékelés dokumentáció elemzi. .
16.	VM	C01/18	A 13-14. oldalon található táblázat az ŰSZT Közlekedésfejlesztési Program közúti, légi, belvízi hajózási elemei közvetlen környezeti relevanciáit +/- ként, azaz elsődlegesen pozitívként jelöli, holott ezekhez kapcsolhatók a legnagyobb környezeti konfliktusok. Minimálisan +/- relevancia jelzését javasolja.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
17.	VM	C01/19	Célszerű lenne jelezni, hogy a figyelembe vett szakági programoknak megvolt-e a jogszabály által előírt szakági környezeti értékelése, mert ez jelentősen meghatározza, hogy az OTrT mennyi olyan konfliktust hordoz, mely korábbi alaposabb előkészítéssel szakági szinten elkerülhető lett volna.	Amennyiben az OKTVF a szükséges dokumentumokat rendelkezésre bocsátja, a kért kiegészítést megteesszük. Kezdeményezzük a vonatkozó kormányrendelet módosítását annak érdekében, hogy ne kelljen újra környezeti vizsgálatot végezni.
18.	VM	C01/20	A 11. oldalon található táblázat 3. sorához: álláspontjuk szerint a fenntartható fejlődés és az örökségvédelem eszközrendszerét erősíti az országos ökológiai hálózat övezete valamint a mezőgazdasági, erdőgazdálkodási területek fenntartása és a vízvédelmi területek érvényesítése is. Javasolják a táblázatot ennek megfelelően módosítani.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
19.	VM	C01/21	A 15-16. oldalon található táblázatot kéri kiegészíteni az ŰMVP IV. tengellyel, a LEADER program megjelenítésével és a kapcsolódások feltárásával. Jelzi, hogy aIII-as tengelynél a „falvak megújítása” helytelenül szerepel zárójelben mivel külön intézkedésről van szó, valamint kéri a III-as tengely besorolásait egyértelműsíteni. Javasoltja az ŰMVP struktúráját követni.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
20.	VM	C01/22	A 14. oldalon az alábbi szövegmodosító javaslatot teszi: „1698/2005/EK Tanácsi Rendelet 15. cikk1. bekezdése”	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
21.	VM	C01/23	A 20. oldal második bekezdésének alábbi módosítását javasolja: Az Erdőtelepítési Koncepció megerősítette a Nemzeti Erdőtelepítési Program célkitűzéseit, és bemutatta az erdőtelepítésre javasolt erdők kijelölésének alapjául szolgáló ökotípusos elemzést is.”	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
22.	VM	C01/24	A 2.3. fejezet sok ismétlést tartalmaz a 2008-as környezeti értékelésből. A 27. oldal több releváns 2009. évi dokumentumot felsorol mely a fenntarthatóság kritériumrendszerének alapját képezi, de ezek után mindössze egy 2007-ből származó KEOP környezeti értékelésből idézett szempontrendszer található. Javasolja egy önálló fenntarthatósági értékrendszer bemutatását és ahhoz kapcsolni az OTrT további	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk. Az elemzésnél a 18/2013 (III.28) Országgyűlési határozattal elfogadott Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégiát illesztettük be.

	Véleményező szervezet	Véleményazonosító	Vélemény	Tervezői válasz
			elemzését. Javasolja a 2004-2005 óta frissített dokumentumok törlését a listából, valamint olyan mérvadó dokumentumok releváns szakaszainak szerepeltetését a fejezetben, mint az EU2020 Stratégia, a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia. A 2053/2005. (IV. 8.) Korm. határozat helyett a 1054/2007. (VII. 9.) Korm. határozatot és a Nemzeti Fenntartható Fejlődés Tanács 2008-as létrehozását javasolja megemlíteni.	
23.	VM	C01/25	A 28. oldal felsorolásának 5. pontjához az alábbi szöveg módosító javaslatot teszi: „További olyan alapelvek, amelyek a fejlett világ nemzetközi környezetvédelmi gyakorlatában meghonosodtak”. Emellett jelzi, hogy a szöveg szintén a 2008-as környezeti értékelésből való.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
24.	VM	C01/26	A 28. oldalon lévő táblázattal kapcsolatban megjegyzi, hogy annak tartalma túlmutat a címben jelzett környezeti szempontokon, mivel társadalmi és jogi feltételeket is magába foglal, és emellett az alábbi szöveg módosító javaslatokat teszi: „4. A fejlesztések során létrehozott értékeknek egyensúlyban kell lenniük a felhasznált vagy feláldozott módját, helyét és idejét úgy kell meghatározni, hogy az a természeti értékeket a lehető legkisebb mértékben zavarja, károsítsa. A természeti értékekben okozott károkat kompenzálni kell nagyságával.” „5. A területhasználat során a természet-, táj-, és környezetvédelmi környezeti szempontból igénybe vehető [...]” „7. A biológiai sokféleség, változatosság hosszú távú fennmaradásának biztosítása, újratermelődése az élőhelyek rehabilitációjához szükséges feltételek megőrzése.” „8. Biztosítani kell az élettelen, [...] tájhasználati értékek, a védelemre érdemes táj karakter fennmaradását.”	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
25.	VM	C01/27	A 30. oldalon található táblázat utolsó oszlopának második és negyedik soraihoz az alábbi szöveg módosító javaslatot teszi: „Az országos ökológiai hálózat – az övezeteire vonatkozó definícióknak való megfelelés szerint – magában foglalja a hazai Natura 2000 területek jelentős részét.” „Az OTTr országos ökológiai hálózat övezete magában foglalja a kijelölt hazai bioszféra-rezervátumokat jelentős részét.”	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
26.	VM	C01/28	Az NKP akcióprogramjai közül a károsodott területek helyreállítása, káros hatások csökkentése program és az OTTr közötti kapcsolódási pont megteremtését kéri (32. oldal).	A Környezeti Értékelés az OTTr módosító javaslatának egyeztetési anyaga más tervekkel való kapcsolatát tárja fel. Az említett programmal való kapcsolódás nem mutatható ki, mert az OTTr nem tartalmaz a károsodott területekre vonatkozó területfelhasználási vagy övezeti szabályozást.
27.	VM	C01/29	A 3.2. fejezetben a táblázati mátrixban feltárt problémák, hiányosságok és ellentmondások feloldására vonatkozó javaslatokkal kéri kiegészíteni az anyagot. A táblázatban nincs koherencia az erőforrások védelme és az egyes térségek közötti különbségek mérséklésének célja között. Álláspontja szerint a vidéki, illetve elmaradott térségek speciális erőforrásaira építő fejlesztések tehetik versenyképessé az érintett térségeket.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt kiegészítettük.
28.	VM	C01/30	A 3.3. fejezetben leírt környezeti állapotok legtöbbje csak igen áttételesen hozható összefüggésbe az OTTr-vel, sokkal inkább az egyes térkategóriák, övezetek környezeti hatásait, a környezeti rendszerekre gyakorolt változásait lehetne bemutatni.	Az egyes területfelhasználási kategóriák, övezetek környezeti hatásait a 3.4. fejezet mutatja be.
29.	VM	C01/31	A 42. oldal „biológiai sokféleség, természet- és tájvédelem” alcímet követő 3. bekezdés utolsó mondatát az alábbiak szerint javasolja kiegészíteni: „[...] megközelítően 20-25%- vesztéssel áll	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.

	Véleményező szervezet	Véleményazonosító	Vélemény	Tervezői válasz
			hazai természetvédelmi oltalom alatt.”	
30.	VM	C01/32	A 42. oldal „biológiai sokféleség, természet- és tájvédelem” alcímet követő 4. bekezdést az alábbiak szerint javasolja kiegészíteni: „A természet- és tájvédelem alapvetően jogszabályi hátere a hazai a természet védelméről szóló 1996. évi LIII törvény (továbbiakban Tvt), valamint ennek végrehajtási rendeletei, illetve a különböző európai irányelvek, nemzetközi egyezmények és ezek adaptált magyar jogrendbe átültetett nemzeti kormányrendeletei jogi eszközei.”.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
31.	VM	C01/33	Az „Országos jelentőségű védett természeti területek és emlékek” fejezetet (42. oldal) kéri pontosítani, mivel nem az aktuális adatok, számok, százalékos adatok szerepelnek benne. Fejezetcímnek javasolja: „Országos jelentőségű védett természeti területek”. Az első bekezdést az alábbiak szerint kéri pontosítani: „Az országos [...] területeknek kéremlyapvető [...] körzetek, és a természetvédelmi területek és egyes természeti emlékek védettsége egyedi[...] ex lege védett természeti területek a törvény erejénél[...]”. A második bekezdés harmadik mondatát kéri pontosítani: „Az erdőrezervátumok [...] védőterülettel együtt 9436-13 293,5 hektár lett. Az erdőrezervátumok 3927,7 %-a 36653686,2 hektár magterület besorolása.” Kéri törölni az alábbi bekezdéseket: „Az ex lege védett természeti területek [...] így védelem alatt áll.”, valamint „Az országban az egyedi jogszabállyal[...] természeti emléket (TE)”. A fejezetet kéri kiegészíteni az alábbi bekezdéssel: ”A Tvt. értelmében védetté kell nyilvánítani az arra érdemes földtani képződményeket és alapszelvényeket, ásványokat, ősmaradványokat, és ezek jelentős lelőhelyeit. Jelentőségük, hogy a földtörténeti múlt egy időtartamát, és az adott idő alatt végbement földtani folyamatot reprezentálják. az országban egyedi jogszabállyal kihirdetett védett természeti emlékként (TE) tartják nyilván az „Aggtelek-Rudabánya-Szendrői hegység földtani alapszelvényeinek” jelentős részét. Más, főként a hegységi és dombvidéki területeken lévő földtani alapszelvények természeti emlékként való védetté nyilvánításának folyamat jelenleg az előkészítés fázisában van. Az arra érdemes ásvány és ősmaradvány-lelőhelyek védelmének legcélszerűbb módja ugyancsak a természeti emlékké nyilvánítás. Jelenleg ezek védetté nyilvánításának az előkészítése is folyamatban van.” legcélszerűbb	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
32.	VM	C01/34	Javasolja összevonni a „Országos jelentőségű védett természeti területek és emlékek” (42. oldal) és a „A törvény erejénél fogva védett természeti értékek” fejezeteket az alábbi címen: „Országos jelentőségű védett természeti területek és értékek”, és javasolja ennek tartalmát kibővíteni a védett növény- és állatfajokra, valamint ásványokra, ásványtársulásokra, ősmaradványokra vonatkozó adatokkal.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
33.	VM	C01/35	„A törvény erejénél fogva (ex lege) védett természeti területek (43. oldal) 3.,4.,5. fejezetéhez az alábbi módosításokat javasolja: „A földvár olyan[...] értéket képvisel. A természetvédelmi nyilvántartások több mint 3000 „ex lege” védett földvár tartalmaznak. A Tvt.-ben meghatározott kunhalom gyűjtőfogalomba tartoznak [...] védett természeti területen. Az „ex lege” védelem szempontjából [...] nyilvánított területen – pl. nemzeti parkok [...]”	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
34.	VM	C01/36	A 45. oldal „Helyi jelentőségű védett természeti területek és emlékek” alcímet követő szövegrészre az alábbi pontosító javaslatot teszi: „Helyi jelentőségű [...] települési– Budapest a fővárosi – önkormányzat[...](TE) is. A VM Környezet- és természetvédelemért felelős Helyettes Államtitkárságának nyilvántartásában 2013. január 15-én 2011-ban országosan összesen 1903 2012	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.

	Véleményező szervezet	Véleményazonosító	Vélemény	Tervezői válasz
			helyi jelentőségű védett terület és emléket tartottak nyilván szerepelt, ebből 860 939 természeti emlék és 1043–1047 természetvédelmi terület volt. [...]–és – Területi elhelyezkedésüket és számukat az önkormányzatok aktivitásán kívül befolyásolhatja az a tény, hogy a helyi jelentőségű védett természeti területek, védetté nyilváníti eljárás lefolytatása, természeti területek védettségét kimondó jogszabály megalkotása, és a helyi jelentőségű védett természeti területek fenntartásáról való gondoskodás egyaránt az önkormányzat hatáskörébe tartozik. az egyedi jogszabállyal védett területekké való nyilvánításuk.”	
35.	VM	C01/37	A 46. oldal „Európai és egyéb nemzetközi egyezményeken alapuló védelem” fejezet bioszféra rezervátumokra vonatkozó bekezdése elavult. Mivel a zónarendszer lehatárolása jelenleg felülvizsgálat alatt van, kéri, hogy erre vonatkozóan számszerű adatok ne szerepeljenek a dokumentumban. A bekezdés módosítására szövegszerű javaslatot tesz.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
36.	VM	C01/38	A 47. oldal 12. sz. ábrán nem az ökológiai hálózat új lehatárolása került ábrázolásra, kéri javítani. Jelzi, hogy a kapcsolódó szövegben a felsorolásnál a Kiskunság kétszer szerepel.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
37.	VM	C01/39	A 47. oldal „Európai Táj Egyezmény” fejezet szövegében az alábbi szövegmódosító javaslatokat teszi:” Az Egyezmény A tájegyvezményt aláíró [...] a Belügyminisztérium, és a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium és a Nemzetgazdasági Minisztérium közreműködésével, illetve a Kulturális Örökségvédelmi Hivatalban, kutatóhelyeken Forster Gyula Nemzeti Örökséggazdálkodási és Szolgáltatási Központ, kutatóhelyek, felsőfokú oktatási intézmények, külső szakértők bevonásával történik. ”	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
38.	VM	C01/40	A 48. oldal „Egyedi tájértékek” fejezetben több szövegpontosítást javasol. „Ez lehet, akár mint turisztikai vonzerő, és egyben akár mint a helyi közösségek – tájban megjelenő – kulturális, történelmi és természeti öröksége, amely a helyi értékekre épülő egyéb település- és térségfejlesztési tevékenységek egyik fontos alapja. Az egyedi tájértékek nyilvántartásba vétele a nemzeti parkok parkigazgatóságainak igazgatóságok feladata, az ország teljes területére kiterjedő kataszter elkészítésének azonban jelenleg ennek sem pénzügyi, sem infrastrukturális feltételei nem elegendőek biztosítottak, így a kataszterezést az igazgatóságok mellett számos helyen önkormányzatok, civil szervezetek is végzik elsősorban pályázati források felhasználásával végezték. „ „A VM Környezet- és Természetvédelemért felelős Helyettes Államtitkárságának nyilvántartása szerint 2011-es állapot szerint 2013. január 15-én 833-851 település rendelkezik a település teljes közigazgatási területére kiterjedő egyedi tájérték kataszterrel, amely magába foglalja a valamilyen egyedi tájérték elemmel (kulturáltörténelmi egyedi tájértéket, természeti egyedi tájértéket és a tájképi egyedi tájértéket). Ezen tájértékekből melyekben összesen 1842819845 ilyen elem került felvételezésre a Természetvédelmi Információs Rendszer egyedi tájérték moduljába et azonosítottak feltöltésre.”	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
39.	VM	C01/41	Kívánatos lenne, ha a 3.4. fejezet a negatív hatásokat teljes körűen bemutatná, kéri ezt pótolni. Hiányzik az egyes területfelhasználási kategóriáknak, az országos műszaki infrastruktúra-hálózatoknak és egyedi építményeknek, a térségi övezeteknek a hatályos OTRT-hez képest tervezett változását (+/-) bemutató táblázat is.	A fejezet nem a negatív hatások bemutatására, hanem azon környezeti jellemzők azonosítására szolgál, amelyekre a terv jelentős hatással lesz. Az összehasonlítás elvégzését nem tartjuk indokoltnak.
40.	VM	C01/42	A 42. oldal „Erdőgazdálkodási térség” fejezethez az alábbi szövegpontosító javaslatot teszi: „Amennyiben az erdőterületek növekedése természetközeli erdőgazdálkodással való megvalósul, akkor [...]”. Álláspontja szerint a térség növekedése környezeti szempontból összefüggésben van a települési	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.

	Véleményező szervezet	Vélemény-azonosító	Vélemény	Tervezői válasz
			környezettel, potenciálisan pozitív hatása lehet annak levegőminőségére is.	
41.	VM	C01/43	Véleménye szerint a „Települési térségek” (50. oldal) számának és méretének növekedése a levegőminőségre, a tájra és a tájképre is hatással lehet, ezért kéri a szöveges összegzést ennek megfelelően kiegészíteni.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
42.	VM	C01/44	Az 55. oldal „Országos szénhidrogén-szállító vezetékek” fejezetben kéri a VM-ben történt egyeztetésre hivatkozáskor a Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztályt is megjelölni. Javasolja a táj és a tájkép oszlopban az alkalmazott jelölést felülvizsgálni.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
43.	VM	C01/45	Az „Erdőtelepítésre javasolt terület övezete” (59. oldal) fejezetből az alábbi szövegrészt kéri törölni: „Az övezet OTrT-ben történő további szerepeltetésének feltétele, hogy a Vidékfejlesztési Minisztérium jelöljön meg adatszolgáltatót az övezet előzetes lehatárolásához.” Véleménye szerint az övezet szerepeltetésének nem lehet feltétele adatszolgáltató kijelölése és amennyiben az OTrT-ből az övezet kikerül, kedvezőtlen környezeti folyamatok elindulásával kell számolni.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt kiegészítettük.
44.	VM	C01/46	A 3.5. fejezetben bemutatott módszertan és annak csak területhasználatban történő alkalmazása kérdésessé teszi a fejezet használhatóságát. A „nincs szabályozás” lehetősége nem reális, kéri ezt a forgatókönyvet elvetni és rögzíteni a környezeti értékelésben, hogy csak két forgatókönyv létezik: módosítás nélküli és módosított OTrT.	A javaslatot nem fogadjuk el, a „nincs szabályozás” forgatókönyvvel, szemléletesen lehet bemutatni az OTrT összetett, hosszútávú területhasználatra vonatkozó hatásait.
45.	VM	C01/47	A „jelenlegi OTrT” és a „módosított OTrT” vizsgálati módszertana nem egyértelmű és a kimenetek sem meggyőzőek (35. és 54. sz. ábra szinte azonos, a 46. sz. ábrán pedig sokkal több beépítés létezik módosítás után, mint a jelenlegi helyzetben.).	A módszertan rövid összefoglalóját a 3.5. fejezet tartalmazza, amelyet kiegészítettünk. A beépített területek várható növekménye mindkét forgatókönyv esetében azonos, ennek megfelelően a 46. ábra jelmagyarázatát az átfedések jobb szemléltetése érdekében javítottuk.
46.	VM	C01/48	A kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezeténél és kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezeténél a beépítést szigorúan tiltottként jelöli a 75-76. oldalon lévő táblázat, holott az indoklás szerint területrendezési hatósági eljárással beépítésre szánt terület kijelölhető. Kéri az ellentmondás feloldását és ennek megfelelően a 38. sz. ábra és a 78. oldalon található táblázat (magterülettel és ökológiai folyosóval kiegészítve) pontosítását.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
47.	VM	C01/49	A 75. oldalon lévő táblázat első sorának utolsó oszlopába az alábbi kiegészítést javasolja: „ Az Országos Erdőállomány adattár szerint meglévő erdőterületeknek minősülő területeknek a településrendezési eszközökben legalább 95%-ban erdőterület területfelhasználási egységbe kell kerülni. ”	A táblázatot kiegészítettük a hatályos OTrT 7.§ (1) bekezdésével.
48.	VM	C01/50	Kéri indokolni, hogy a 43. sz. ábrán a „módosított OTrT” forgatókönyv szerint miért szerepel sokkal több „ösztönzött beépítés” folt.	Az OTrT módosító javaslatának települési térsége a hatályos megyei területrendezési tervekben lehatárolt települési térségek alapján került lehatárolásra. Az 1000 ha-os területi korlátot a hatályos OTrT-ben 67, a módosító javaslatban 102 település érte el. Ezek a területek jelennek meg az ábrán „ösztönzött beépítés”-ként.
49.	VM	C01/51	A 82. oldalon található táblázatban nem állja meg a helyét az, hogy az értékes termőhelyi adottságú talajokon a módosítás nélkül új beépített területek alakulhatnak ki, mivel a hatályos és tervezett szabályozás azonos szabályokat tartalmaz erre az esetre. Hasonló a helyzet a nagyvízi meder területén. Tisztázni kell, hogy a beépített területek számszerűen ugyanakkora növekménye miatt más hatású a hatályos, mint módosított OTrT esetén.	A „hatályos OTrT” és „módosított OTrT” forgatókönyvekben a beépített területek növekménye azonos, a beépített területek elhelyezkedése a módosított övezeti határok miatt különbözik, hiszen a módosított övezetek lehatárolásai eltérő helyen korlátozzák a beépítést.
50.	VM	C01/52	Az 58. oldalon található táblázat 4. sor utolsó oszlopában a hivatkozást kéri pontosítani a Növény- és	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.

	Véleményező szervezet	Véleményazonosító	Vélemény	Tervezői válasz
			Talajvédelmi Igazgatóság helyett a VM Földügyi és Térinformatikai Főosztályára, továbbá jelzi, hogy a hivatkozott 20. ábra helyett a helyes hivatkozás a 22. ábra.	
51.	VM	C01/53	A 3.6. fejezetben szereplő táblázat nem ad releváns javaslatot a terhelések csökkentésére, mérséklésére. A terhelések jellege oszlop leírásai nem kellően alaposak (pl. ásványi nyersanyagvagyon övezetnél az anyag nem említi meg a kavics és homokbányászatot).	A véleményt elfogadjuk. Javítjuk. A táblázatot egy új oszloppal kibővítjük.
52.	VM	C01/54	87. oldal „Erdőgazdálkodási térség”-hez kapcsolódóan megállapítja, hogy az erdőterületek növekedésével nem állapítható meg egyértelműen a vízháztartás kedvezőtlen alakulása (pl. párolgás, humuszképződés, talajmegkötés), megfelelő telepítési mód és fajtaválasztás esetén a hatás pozitív. Kedvezőtlen eset az, ha természetvédelmi szempontból értékes gyepon valósul meg a telepítés. Kéri a terhelés jellegét eszerint módosítani.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
53.	VM	C01/55	A 89. oldal „országos kerékpárút törzshálózat” terhelésének megállapításánál kéri az árnyaltabb, kevésbé szélsőséges megfogalmazást. Kéri figyelembe venni, hogy a közúti forgalom kerékpáros forgalommal történő kiváltása milyen környezeti előnyökkel jár.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
54.	VM	C01/56	A 89. oldal „Országos jelentőségű szükségtározók és kiemelt vízi építmények címszó alatti két sorban megállapított környezeti terhelések arányával nem ért egyet, nem tartja indokoltnak, hogy kiemelt jelentőségű vízi létesítmények esetében a terhelés jellege kisebb, mint az előző sorban szereplő elemek esetén.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
55.	VM	C01/57	a 90. oldalon a „Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete” terhelése jellegének megállapítása keretében kéri, hogy az anyagban térjenek ki arra is, hogy megfelelő művelési mód esetén a szántóterületek is teremthetnek kedvező élőhelyet.	A táblázatot egy új „Javaslat a terhelés csökkentésére” című oszloppal kibővítettük ki.
56.	VM	C01/58	91. oldal „Országos komplex tájrehabilitációt igénylő terület övezete és térségi tájrehabilitációt igénylő terület övezete”: Javasolja megvizsgálni, van-e a hazai jogrendben olyan szabályozási eszköz, mely az OTrT helyett biztosíthatja ezek összehangolt szabályozását és amennyiben nincs, véleménye szerint ezt a feladatot továbbra is az OTrT-nek kell ellátni, tehát az övezet törlése helyett a szabályozás módosításával biztosítsák ezt a funkciót.	Az övezet azért került törlésre, mert a fogalom meghatározáshoz illeszkedő lehatárolás módszertana, valamint országos szinten digitalizált adatbázis és adatszolgáltató szerv nem áll rendelkezésre, vagy nem volt mód az övezetek OTrT-ben történő további szerepeltetésére.
57.	VM	C01/60	A 93. oldalon a táblázat utolsó oszlopának utolsó két sorában lévő szöveget kéri törölni, mivel a vízerózióknak kitett övezet és a szélerózióknak kitett övezet OTrT-ből való kikerülése a figyelem felhívásán túl nem okoz hátrányt.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
58.	VM	C01/61	A 88. oldalon lévő táblázat „Terhelés jellege” oszlop 1.,2.,4.,5.,7. soraiban valamit a 89. oldal 2. sorában a „termőföldkivétel” szóösszetétel helyett a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. tv. szóhasználatának megfelelően a „termőföld igénybevétele” kifejezés használatát javasolja.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
59.	VM	C01/62	a 91. oldalon lévő táblázat „Terhelés jellege” oszlop 2. sorában a „... termőföld végleges kivonásával...” mondatrész helyett a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. tv. szóhasználatának megfelelően a „... termőföld végleges más célú hasznosítása ...” szöveg használatát javasolja.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
60.	VM	C01/63	A 3.7. fejezet „területhasználat változása” táblázat (94. oldal) az erdőterületek növekedését tartalmazza, de nem lehet megállapítani, hogy miből következik ez a növekmény.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt kiegészítettük.
61.	VM	C01/64	Javasolja a dokumentumban prognosztizált negatív következmények okait feltárni, a szükséges módosításokat megtenni.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt kiegészítettük.
62.	VM	C01/65	3.7. fejezet: Nem tartja egyértelműnek, hogy a tervi változások miként járulnak hozzá a természetes gyepek helyreállításához. Véleménye szerint a helyreállítás aktív beavatkozást igényel, amelyre az OTrT szabályozása nem terjed ki.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.

	Véleményező szervezet	Vélemény-azonosító	Vélemény	Tervezői válasz
63.	VM	C01/66	3.8. fejezet: A dokumentum nem tervváltozatokat mutat be, hanem területfelhasználási kategóriák és szabályozási övezetek változtatására tett javaslatokat elemez. Véleménye szerint ez az SKV követelményeinek nem felel meg, javasolja, hogy az egyeztetés során felmerült változatok elemzésével egészüljön ki a fejezet.	A véleményt nem fogadtuk el, a területrendezés metodikája nem engedi meg a változatok szerepeltetését.
64.	VM	C01/67	A 4. fejezet kiegészítését javasolja, mivel az ajánlások jelenleg jórészt nem terhelés-csökkentő ajánlásoknak, hanem tervezés-módszertani elveknek eséljárásoknak tekinthetők. A fejezet „Reagálás a spontán folyamatokra” alcím alatti szövegrész utolsó mondatát kéri törölni.	A véleményt elfogadtuk. Kiegészítettük, a kért szövegrészt töröltük.
65.	VM	C01/68	A 103-114. oldalakon lévő táblázatban leírt ajánlások nem OTTrT relevánsak, a hasonló tartalmú ajánlásokat javasolja összesíteni. Kéri a táblázat kiegészítését az OTTrT tervezése során használható ajánlások megfogalmazásával.	Az ajánlásokat a címben is jelzett (5. fejezet), az OTTrT által befolyásolt egyéb tervekben javasolt figyelembe venni, melyek egyaránt lehetnek terület- és településrendezési, de egyéb ágazati tervek is. A hasonló tartalmú ajánlások összevonásra kerültek.
66.	VM	C01/69	A 103. oldalon az Erdőgazdálkodási térségre tett ajánlásokra az alábbi szövegszerű módosító javaslatokat teszi: „ <i>Alapvető kívánalom, hogy a meglévő erdőterületeket a településrendezési eszközökben településszerkezeti tervekben erdőterület [...] erdőszültsége 257%-ra növekedjen.[...] Az erdőtelepítésből kizárandó [...] és a védett ásvány- és ősmaradvány-lelőhelyek területe. [...] A védett és a Natura 2000 [...] ellentétes a terület védelmi célkitűzéseivel, a védett természeti terület kezelési tervével, a Natura 2000 terület kijelölésének céljával, természetvédelmi célkitűzéseivel, a Natura 2000 [...] [...] Ezért indokolt, ide tartozhatnak egyes a felhagyott, viszonylag jobb minőségű szántók és a nem a gyenge adottságú parlagok, valamint egyes gyepek erdőstítése</i> ”	A szövegpontosító véleményt elfogadtuk, kivéve a településszerkezeti terv kifejezés településrendezési eszközökre történő cseréjét.
67.	VM	C01/70	A 104. oldal mezőgazdasági térség ajánlásainak 9. bekezdéséhez az alábbi szöveg módosító javaslatot teszi: „[...] termőföldeken (szántó, szőlő, gyümölcs, gyepművelési ágban) beépítéssel járó beruházások [...]”	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
68.	VM	C01/71	A 107. oldal települési térség ajánlásainak 7. bekezdéséhez az alábbi szöveg módosító javaslatot teszi: „ A tényleges geográfiai[...] fasorok kiegészítése, fejlesztése, arborétumok, történeti kertek, parkok rekonstrukciója. ”	A véleménynek megfelelően a dokumentációt kiegészítettük.
69.	VM	C01/72	A 107. oldal energiaközmű hálózatok és építmények által igénybe vett térség ajánlásainak utolsó bekezdésében megfogalmazott gondolatot célszerű lenne más térségeknél (pl. közlekedési hálózat, települési térség) is szerepeltetni.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
70.	VM	C01/73	A 109. oldal országos ökológiai hálózat övezete ajánlásaihoz az alábbi szöveg módosító javaslatokat teszi: Az övezetben [...] természeti területekre, a Natura 2000 területekre vonatkozó jogszabályban vagy hatósági engedélyben meghatározott előírásokat, valamint a védett természeti területek kezelési [...] ”, „[...]illetve csak a nemzeti park igazgatóság egyetértésével, a természetvédelmi hatóság engedélyével javasolt.”, „[...]Az övezetben az országos jelentőségű [...]területekre, a Natura 2000 területekre vonatkozó jogszabályban vagy hatósági engedélyben meghatározott előírásokat, valamint a védett természeti területek kezelési tervében[...] ”, „ A kialakult tájhasználat[...] csak a nemzeti park igazgatóság egyetértésével a természetvédelmi hatóság engedélyével javasolt.”, „Az övezetben az árkok, [...] erdősavokat javasolt megőrizni, telepíteni.” Az alábbi szövegrész törlését kéri: Az erdőterületeken kerítés csak [...] egyeztetett módon történjen. ”	A véleményt elfogadtuk. Javítottuk.
71.	VM	C01/74	A 110. oldal tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete ajánlásainak ötödik bekezdésében nem tartja indokoltnak általánosságban előírni az 1500 m ² -es minimális telekméretet, tekintettel arra, hogy szándékaik szerint az övezet egyes kistelepülések esetén azok beépítésre szánt	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.

	Véleményező szervezet	Véleményazonosító	Vélemény	Tervezői válasz
			területeit is magába foglalja majd.	
72.	VM	C01/75	A 112. oldal világörökségi és világörökség várományos terület övezete ajánlásainak második bekezdéséhez az alábbi szöveg módosító javaslatot teszi: A világörökség és [...] lefektetett elhatározások szabályokkal összhangba kell hozni a települések településrendezési tervezésközeinek tartalmát foglaltak szabályzatba. Emellett jelzi, hogy a régészeti emlékek feltárására, megelőzésére és értékeinek bemutatására vonatkozó előírás kétszer szerepel.	A véleményt elfogadtuk. Javítottuk.
73.	VM	C01/76	Javasolja, hogy a 6. fejezet térjen ki arra, hogy az indikátorok alkalmazására, vizsgálatára, az eredmények kimutatására milyen fázisban és milyen módon kell sort keríteni, és ez hogyan csatlakozhat vissza a tervezési folyamatba. A területhasználat változás alatt más jellegű változások elemzésére is szükség lenne.	A véleményt elfogadtuk. Kiegészítettük.
74.	VM	C01/77	A 7. fejezet második bekezdésének (115. oldal) első mondatát törlésre javasolja, mivel az ellentmond a 3.6. fejezetben foglaltaknak. Javasolja továbbá, hogy az SKV dolgozzon ki javaslatokat a 3.6. fejezetben feltárt negatív környezeti hatások OTrT tervezése során történő elkerülésére vonatkozóan.	A véleményt elfogadtuk. Kiegészítettük.
75.	OKTVF	C02/01	A környezeti vizsgálat számos, részletes ajánlást fogalmaz meg a Tervhez kapcsolódóan, azonban nem tisztázott, hogy ezek az ajánlások milyen módon érvényesülhetnek.	Az ajánlásokat a címben is jelzett (5. fejezet), az OTrT által befolyásolt egyéb tervekben javasolt figyelembe venni, melyek egyaránt lehetnek terület- és településrendezési, de egyéb ágazati tervek is.
76.	OKTVF	C02/02	Az OTrT fontos környezeti kockázati elemének tartja a terv követő, és nem meghatározó vonásait, valamint azt, hogy a terv a környezetállapot és természeti értékek védelme szempontjából fontos elemei csak a településrendezési eszközökön keresztül érvényesülhetnek a jelentős környezeti-területhasználati konfliktust jelentő, országos szinten kiemelt létesítményekkel szemben.	Az OTrT keretterv jellegű terv, melynek elhatározásai az alsóbb szintű tervezésen keresztül érvényesülnek. Tekintve, hogy az ország tervezett térszerkezetét határozza meg, nem tekinthetjük követő jellegű tervnek.
77.	OKTVF	C02/03	Az újonnan épülő utak melletti zajtól védendő területek és építmények zaj elleni aktív védelmének (zajárnyékoló falak létesítése) biztosítása nem minden esetben megoldott, mivel a kijelölt nyomvonalak mellett időközben a területi építési övezeti besorolás megváltozása miatt a lakóterület közvetlen a nyomvonal mellett húzódik. Az autópályák mellett több helyen zajvédő falak utólagos építése vált szükségessé. A fentiek miatt az OTrT törvényben kijelölt, kiépítésre kerülő közlekedési utak melletti területen építési övezeti átsorolási tilalom javasolt.	Nem az OTrT feladata.
78.	OKTVF	C02/04	Környezeti zajvédelmi szempontból problémát jelent, hogy a területfelhasználás eszközrendszerében nincs megfelelően szabályozva a szélrómúvek terület kijelölése, lakott területektől való minimális távolság meghatározása.	Ajánlott megyei övezetként került meghatározásra a szélrómúpark telepítéséhez vizsgálat alá vonható terület övezete. A lakóterülettől való minimális távolság meghatározása nem az OTrT feladata.
79.	OKTVF	C02/05	A nagyvízi meder országos övezetként történő kijelölésének célja, hogy biztosítható legyen az árvizek levezetése, illetve a károk mérséklése. A hatályos szabályozás szerint a nagyvízi meder kiemelt térségi és megyei övezetként került kijelölésre, mert az OTrT törvény 2008. évi módosítása során nem áll rendelkezésre digitális országos adatbázis az övezet kijelöléséhez. Az árvízveszélyes területek beépítésének korlátozása azonban mind nemzetgazdasági, mind vagyon- és életvédelmi szempontból elengedhetetlen országos érdek, ezért az érintett területek országos övezetként való lehatárolása indokolt.	Egyetértünk az észrevétellel. A nagyvízi meder az OTrT-ben országos övezetként szerepel.
80.	OKTVF	C02/06	Az OTrT törvény módosított szövegtervezetét vízkárelhárítási, vízkészlet-gazdálkodás és vízkészlet-védelmi szempontból megfelelőnek tartom.	Az észrevétel nem igényel választ.
81.	NFM	C04/03	A vonatkozó jogszabályok értelmében a dokumentum címe helyesen: „Környezeti értékelés és Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció”.	A véleményt elfogadtuk. Javítottuk.

	Véleményező szervezet	Véleményazonosító	Vélemény	Tervezői válasz
82.	NFM	C04/08	A 107. oldal „Közlekedési hálózatok és építmények” sor „Ajánlások” oszlopába a következő szövegszerű módosító javaslatot teszi: „A közlekedési létesítmények tervezése és megvalósítása során az érvényes szakági előírások szerint kell eljárni, figyelemmel a közlekedésbiztonsági helyzetre és a várható forgalmi igényekre.”	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
83.	NFM	C04/09	Javasolja újragondolni, finomítani a 107. oldal „Közlekedési hálózatok és építmények” sorának „Ajánlások” oszlopában található alábbi mondatot: „Minden új gyorsforgalmi út, főközlekedési út, ill. elkerülő szakasz nyomvonalának kijelölését természetvédelmi és örökségvédelmi hatástanulmány előznie meg.” Indoklás: a dokumentumból nem tűnik ki, hogy milyen negatív tapasztalatok indokolják a javaslat megfogalmazását, és hogy ez mennyiben tér el a jelenlegi nyomvonal kijelölés folyamatától. A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. tv értelmében minden településnek rendelkeznie kell a kérdéses tanulmánnyal, illetve rendezésbe vont területre el kell készíteni azt. A 3014/2005. (XII. 25.) Korm. r. részletezi milyen eljárásban és milyen tartalommal kell környezetvédelmi hatástanulmányt készíteni, ezért tisztázandó, hogy ennek milyen a viszonya az ajánlásban szereplő „természetvédelmi hatástanulmánnyal”, valamint véleménye szerint újabb elemekkel a döntés előkészítő munkarészek köre csak akkor bővüljön, ha a beruházással érintett területen várhatók örökségvédelmi és természetvédelmi konfliktusok.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
84.	NFM	C04/11	A 18. oldalon hivatkozott, a zászlóshajó projekteket elfogadó kormányhatározat száma helyesen: 1156/2011. (V. 20.)	A zászlóshajó projektet elfogadó kormányhatározat száma: 1157/2011.
85.	NFM	C04/12	A 19. oldalon a táblázatban szereplő „Délkelet-európai nagysebességű vasút (NSV) vasúti hálózat fejlesztésének előkészítése” projekt vonatkozásában javasolja a kérdés aktualizálását.	Nem igényel változtatást.
86.	NFM	C04/13	Felhívja a figyelmet, hogy a 24. oldalon hivatkozott 2291/2004. (XI. 17.) Korm. határozatot a 2270/2008. (VI. 6.) Korm. határozat hatályon kívül helyezte.	A jogszabály megvalósult, ezért történt a hatályon kívül helyezés. A dokumentációban az eredeti határozat eredményeire utalunk.
87.	NFM	C04/14	A 27. oldalon a 2.3. fejezetben szükséges kitérni az éghajlatváltozással kapcsolatos szempontokra és az ezzel kapcsolatos jogszabályi előírásokra is, mivel ez napjaink egyik meghatározó problémaköre.	A véleményt elfogadtuk. Kiegészítettük.
88.	NFM	C04/15	A 29. oldalon a 3. fejezet címében félreérthető a „környezeti hatásvizsgálat” kifejezés, javasolja helyette a „környezeti hatásainak vizsgálata” kifejezés alkalmazását.	A véleményt elfogadtuk. Javítottuk.
89.	NFM	C04/16	A 34-35. oldalon hiányzik a táblázat adatainak elemzése, különösen a jelzett problémákra kellene megoldást találni (pl. 5. és 6. cél közötti konfliktus). A táblázatban a 2. és a 5. cél kapcsolata a két megfelelő cellában eltérően szerepel.	A véleményt elfogadtuk. Kiegészítettük.
90.	NFM	C04/17	35. oldal „az OTrT térszerkezete, területi szabályozása azokra a környezeti elemekre van közvetlen hatással, melyek [...]” szövegrészben a „közvetlen hatás” kifejezés téves, mert az OTrT törvény hatásai közvetve érvényesülnek. A közvetlen hatások viszont nem csak a felsorolt, hanem az összes környezeti elemet érintik.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
91.	NFM	C04/18	A 46. oldalon található alábbi kijelentés „A Natura 2000 területek egy összefüggő európai ökológiai hálózat részei.” téves, mivel a Natura 2000 területek nem alkotnak összefüggő hálózatot sem országos sem pedig európai viszonylatban.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk. .
92.	NFM	C04/19	A 46. oldalon hivatkozott 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 6. számú mellékletét a 375/2012. (XII. 19.) Korm. rendelet 2013. jan. 3-tól hatályon kívül helyezte, és azóta a kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területnek jelölt területek a 7. számú mellékletben találhatóak.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
93.	NFM	C04/20	Felhívja a figyelmet, hogy a 48. oldalon az egyedi tájértékekkel kapcsolatban a Tvt. 6.§-ának hivatkozott részei alapján a szövegben jelletteken túl az is kiemelhető, hogy az egyedi tájértékek addig nem léteznek jogilag, amíg a hatóság meg nem állapítja, és nyilvántartásba nem veszi azokat.	A szöveget pontosítottuk, miszerint az egyedi tájértékek településrendezési tervben történt elfogadásukat követően válnak jogilag kezelhetővé.

	Véleményező szervezet	Véleményazonosító	Vélemény	Tervezői válasz
94.	NFM	C04/21	A 49. oldalon a cím nem azonos sem a tartalomjegyzékben, sem a végleges tematikában szereplő címmel.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
95.	NFM	C04/22	A 49-51. oldalon található táblázat jelöléseinek magyarázata hiányzik, az összegzés oszlopban az ábrahivatkozások számai hibásak, a táblázatban minden térségtípus területi kiterjedését és/vagy legalább a változás %-os mértékét meg kellene adni az összegzés oszlopban ahhoz, hogy az értékelés számadatokkal is egyöntetűen megalapozott legyen. Az építmények által igénybe vett térség értékelési eredményei nincsenek megmagyarázva, az alkalmazott módszer nem került bemutatásra.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
96.	NFM	C04/23	Az 51-53. oldalakon a 13.17. ábrák, a 61-62. oldalon a 22.-23 ábrák, a 64. oldalon a 27. ábra valamint a 81. oldalon a 41-42. ábrák jelmagyarázata nem olvasható. A 62. oldal 24. ábra a címe szerint kétféle területtípust ábrázol, azonban a jelmagyarázat ezt nem tükrözi.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
97.	NFM	C04/24	Az 54-56. oldalakon a táblázat jelöléseinek magyarázata hiányzik, az összegzés oszlopban hibásak az ábrahivatkozások számai. A táblázat összegzés oszlopában minden építmény típusra vonatkozóan meg kellene adni számszerűen az OTrT törvény módosítása miatti változásokat annak érdekében, hogy az értékelés egyöntetűen megalapozott legyen.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
98.	NFM	C04/25	Az 58-60. és a 91-93. oldal táblázat jelöléseinek magyarázata hiányzik. Az 58-60. oldal táblázatában az összegzés oszlopban hibásak az ábrahivatkozások számai. A táblázat összegzés oszlopában minden övezettípusra vonatkozóan meg kellene adni számszerűen az OTrT törvény módosítása miatti változásokat annak érdekében, hogy az értékelés egyöntetűen megalapozott legyen.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
99.	NFM	C04/26	Az 58. és a 89. oldalakon és a 101. oldal táblázatában az ökológiai hálózatra vonatkozó területrendezési terv szintű megállapítások mindaddig megalapozatlanok és területi értelemben meghatározhatatlanok, míg az ökológiai hálózat és az ebbe sorolt magterület, ökológiai folyosó, és puffterület övezetek lehatárolása csak az OTrT törvényben szereplő igen tágran értelmezhető meghatározásokon alapul. Javasolja, hogy az OTrT törvény is a Tvt. fogalmait használja. Emellett véleménye szerint meg kell történnie az ökológiai folyosók rendeletben történő kijelölésének és ingatlan-nyilvántartásban történő feljegyzésének is, melyet a Tvt. ír elő.	Az övezet a 282/2009. kormány rendeletnek megfelelően a VM adatszolgáltatása alapján került lehatárolásra. Az ökológiai folyosók rendeletben történő kijelölése és ingatlan-nyilvántartásban történő bejegyzése nem a területrendezés kompetenciája.
100	NFM	C04/27	A 70. oldalon a kördiagramokon látható, hogy a természetes vegetáció a szabályozás nélküli esethez képest negyedére csökken a hatályos OTrT törvény esetében 2030-ra. Ennek a súlyos negatív változásnak az okát vizsgálni kell, mert az OTrT törvénnyel kapcsolatos alapvető problémára utal, melyet a módosítás során orvosolni lehetne (azonban az 53. ábra alapján ezt nem vették figyelembe).	A „természetes vegetáció” kifejezés félrevezető „felhagyott területek” kifejezésre cseréltük. Az említett folyamat sok esetben ezen területek spontán beerdősülését takarja. Az így kialakult területek a hosszú távú Erdőtelepítési Kon koncepció végrehajtása során erdőkezelésbe kerülnek, így a diagramon az erdő kategóriában jelentkeznek.
101	NFM	C04/28	A 82. oldalon a táblázatban foglaltakat számokkal is alá kell támasztani, mivel a 45-47. ábrák alapján az OTrT törvény módosításának éppen az ellenkező következménye várható és még nagyobbak lesznek az új beépített területek, mint a törvény módosítása nélkül.	Az ábrák jelmagyarázatának értelmezhetőbbé tételével az ellentmondást feloldottuk.
102	NFM	C04/29	A 82-84. oldalakon a 44. ábrán a keretek nem a 45-47. ábrákon kinagyított területeket jelölik.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
103	NFM	C04/30	A 87. oldal 3.6. fejezetből hiányzik a 3.7. fejezetben található (53. ábrán is bemutatott) negatív következmények okainak feltárása.	A véleményt elfogadjuk. Kiegészítjük.
104	NFM	C04/31	A 88. oldalon a gyorsforgalmi és főutak feltételezett hatásai az emberi egészségre tévesen kaptak negatív minősítést, mivel ezen utak csökkentik a lakott területek környezeti terhelését.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
105	NFM	C04/32	A 89. oldalon a táblázatban alkalmazott jelölési rendszer nem képes differenciálni a hatások mértéke szerint. A „Terhelés jellege” oszlopban erősen túlzónak tartja a „veszélyezteteti az ökológiai rendszereket, élőhelyeket és a biodiverzitást” megállapítást. A hatások várható értékénél a „0” jelölést	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.

	Véleményező szervezet	Véleményazonosító	Vélemény	Tervezői válasz
			javasolja. Hangsúlyozza, hogy a kerékpárút törzshálózat kialakítása minimális területfoglalással és termőföld kivétellel járhat. A kerékpáros- és turista forgalom növekedése minimális terhelést jelent.	
106	NFM	C04/33	A 93. oldalon a fejezet címében a „közvetlen” jelző elhagyása javasolt, mivel egy jogszabálynak nincsenek közvetlen környezeti következményei, hatásai.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
107	NFM	C04/34	Az a környezetvédelmi szempontból igen kedvezőtlen változás mely szerint a vizes élőhelyek és a természetes vegetáció nagymértékű csökkenése is várható az OTrT törvény módosításától (ld. 94-95. oldalakon az 53. ábrán) nem kap elég hangsúlyt a Környezeti értékelésben, sőt a természetes vegetáció csökkenése meg sem jelenik az ábrát követő táblázatban, amelyben a területhasználati változások szerepelnek.	A „természetes vegetáció” kifejezés félrevezető „felhagyott területek” kifejezésre cseréltük. Az említett folyamat sok esetben ezen területek spontán beerdősülését takarja. Az így kialakult területek a hosszú távú Erdőtelepítési Konceptió végrehajtása során erdőkezelésbe kerülnek, így a diagramon az erdő kategóriában jelentkeznek.
108	NFM	C04/35	Mivel Magyarországon évek óta vannak jogszabályok a klímaváltozás megelőzése érdekében, ezért az OTrT törvény módosítása kapcsán is szükséges lenne ennek a szempontnak a hangsúlyos figyelembevétele. A negatív következményeket és azok okainak feltárását a 3.5. és 3.6. fejezetekben kell dokumentálni, a negatív következmények elkerüléséhez szükséges változatok kérdésével a 3.8. fejezetben kell foglalkozni. A forgatókönyv-változatokra használt modellezést is lehetett volna alkalmazni.	A véleményt elfogadtuk. Kiegészítettük.
109	NFM	C04/36	A „főközlekedési út” helyett (pl. 107. oldal) célszerű főutat használni. A műút kifejezés szintén pontatlan.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
110	NFM	C04/37	A 107. oldalon a <i>”Közlekedési hálózatok és építmények”</i> sor <i>„Ajánlások”</i> oszlopában az általános megállapításokon túl szükség volna konkrét ajánlásokra. Ehhez a korábbi vizsgálatokat ki kell egészíteni, pl. a természetes vegetáció és a vizes élőhelyek nagyfokú csökkenésének megakadályozása érdekében. Tisztázni kell, hogy az OTrT törvény módosításával a prognosztizált negatív következmények okai mennyire befolyásolhatók. Az ajánlás azon része mely szerint <i>„Minden új gyorsforgalmi út, főközlekedési út, ill. elkerülő szakasz nyomvonalának kijelölését természetvédelmi és örökségvédelmi hatástanulmány előzze meg”</i> nem megvalósítható, mert a természetvédelmi hatástanulmány jogszabályban nem létező fogalom. Az <i>„A gyorsforgalmi úthálózat ütemezett, [...] közlekedésének biztosításáról”</i> szóló javaslattal egyetért, azonban hiányolja a dokumentumból, hogy milyen negatív tapasztalatok miatt válik szükségessé ennek törvényi szintű megfogalmazása. A <i>„tervezett új nyomvonalak, ill. nyomvonalszakaszok[...],</i> ajánlással egyetért, egyben javasolja, hogy államilag biztosítsák a lehatároláshoz szükséges műszaki tanulmányokat, terveket.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
111	NFM	C04/38	A 108. oldalon hivatkozott 379/2007. (XII. 23.) Korm. rendelet hatályon kívül helyezte a 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet 82 § c) bekezdése, a 94/2007. (XII. 23.) KvVM rendelet pedig 2008. dec. 31-től hatálytalan.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
112	NFM	C04/39	A 109. oldalon az <i>„Országos ökológiai hálózat övezete”</i> sor <i>„Ajánlások”</i> oszlopának ökológiai folyosókra vonatkozó ajánlásai mindaddig alaptalanok, amíg az <i>„Ökológiai folyosó”</i> övezet lehatárolása csak az OTrT törvényben szereplő, igen tágan értelmezhető meghatározásokon alapul. Ugyanezen cella 110. oldalon lévő folytatásában az <i>„új építmény, létesítmény, műszaki infrastruktúra [...] érdekek sérelme nélkül javasolható”</i> ajánlás nem felel meg a hatályos jogszabályoknak, mert ezek (Pl. 275/2004. (X. 8.) Korm. r.) lehetővé teszi a természetvédelmi érdekek sérelmével történő megvalósítást is.	A kifogásolt bekezdést töröltük.
113	NFM	C04/40	A 115. oldalon az indikátorok közt a területhasználat változására vonatkozóan nem csak a beépítést érdemes nyomon követni, hanem az egyéb területhasználati típusokét is, főként a környezetileg fontos,	A véleménynek megfelelően a dokumentációt kiegészítettük.

	Véleményező szervezet	Véleményazonosító	Vélemény	Tervezői válasz
			sérülékeny típusokat (vizes élőhelyek, természetes vegetáció).	
114	NFM	C04/41	Javasolja, hogy a 36. és 37. ábra (74-75. oldal) mintájára készüljön el a szabályozás nélküli esetre és a módosított OTrT törvényre vonatkozó diagram. Az így előállt diagram csoport összehasonlításából objektívebb képet lehetne kapni a területi folyamatokról, illetve az OTrT törvény módosításának várható eredményességéről. A modell eredményei alapján fogalmazódjon meg szakmai javaslat a közlekedési ágazat számára arról, hogy a területi folyamatok várható alakulása alapján kell-e, és ha igen milyen irányban szükséges változtatni a szakmai koncepciókban, stratégiákban.	A szakági koncepciók kialakítása nem az OTrT Környezeti Értékelésének feladata.
115	NFM	C04/71	Az 5. pont települési térségekre vonatkozó javaslatainál (105. oldal) a szöveg alábbi kiegészítést javasolja: „Meglévő üdülőterületek környezetében a zöldmezős beruházásokat, a további beépítéseket, valamint a telkek elaprózódását kerülni szükséges. Az üdülőövezetek külterületi környezetében nem javasolt engedélyezni azon művelési-ág változásokat, amelyek szántó művelési ág kialakításával járnak, ugyanakkor a természet közeli (rét, legelő, erdő, nádas) művelési ágak megőrzését támogatni kell.”	A véleménynek megfelelően a dokumentációt kiegészítettük.
116	NFM	C04/72	Az 5. pont Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezetére vonatkozó ajánlások közé (110. oldal) amennyiben a területen műemlék található javasolja a világörökségi területek ajánlásai közül az alábbi ajánlást átvenni: „Új beépítésre szánt terület [...] hangsúlyozva a települések egyediségét.”. Javasolja továbbá, hogy a tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területen található védett épület/építmény esetén megfelelő védőtávolság kerüljön kijelölésre annak érdekében, hogy az optimális rálátás, valamint a karbantartás biztosítható legyen.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt kiegészítettük.
117	EMMI	C05/01	Megfontolásra javasolja az anyag 16. o. „Átfogó célok” pont kiegészítését a levegőminőség javításával, mely a Nemzeti Vidékstratégia 2012-2020 dokumentumban található meg.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt átdolgoztuk..
118	EMMI	C05/02	A 88. oldalon az anyag a gyorsforgalmi utak mentén a légszennyezettség várható növekedését prognosztizálja. Tekintve, hogy az új nyomvonalak várhatóan elkerülik a településeket, végeredményben az úthálózat bővítése a lakosságot érintő légszennyezettség csökkenését eredményezheti.	A véleményt elfogadtuk.
119	EMMI	C05/03	A vasútvonalak korszerűsítése a 89. oldalon leírtak szerint növeli a levegőterhelést. Figyelembe kell venni azonban azt, hogy a korszerű vasúthálózat az autótutak forgalmának csökkenéséhez vezet, ami viszont hozzájárul a levegő minőségének javulásához	A véleményt elfogadtuk.
120	EMMI	C05/04	92. oldal „Az övezet törléséből eredő hatótényezők/veszély” oszlop kiegészítését javasolja a kulturális örökség szempontjából kiemelten kezelendő terület övezetéhez kapcsolódóan az alábbiak szerint: „Rendkívül sérülékeny értékek, melyeket a dinamikus fejlődés elemei veszélyeztetnek egyre jobban, ezért védelmüknek még erősebbé kellene válnia.”	A véleményt nem fogadtuk el, mert más jogszabályok biztosítják a kulturális értékek megfelelő védelmét.
121	EMMI	C05/05	A 92. oldal „Az övezet törlése következtében kialakuló terhelés” c. oszlopába a kulturális örökség szempontjából kiemelten kezelendő terület övezetéhez kapcsolódóan az alábbi kiegészítést javasolja: „A települések, tájak, azok szerkezete, karaktere, az értékek állapota romlik, vagy az érték megsemmisül, elértéktelenedik. A kulturális sokszínűséget tükrözik a kulturális örökség elemek, történelmünk szerves részei, valamint identitás erősítő tényezők is egyben, amelyek sérülése, eltűnése a természeti és épített környezet értékeit csökkenti, megjelenését módosítja, továbbá társadalmi és gazdasági potenciálja sem lesz kiaknázható. Környezeti hatása ugyanakkor kismértékű.”	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
122	EMMI	C05/06	A 105. oldalon található „Települési térség: Ajánlások” szövegrészben az alábbi kiegészítéseket javasolja: „Ha jogszabály másként nem rendelkezik, [...] megkövetelik. Javasolt megőrizni a települések	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.

	Véleményező szervezet	Véleményazonosító	Vélemény	Tervezői válasz
			<i>kialakult, egyedi karakterét, szerkezetét, az új építéseknel újraalkalmazni a településre jellemző történeti építészeti megoldásokat, elemeket, valamint a települési összenvévek [...] városi településegységekbe tartozó településeknél. Törekedni kell tehát a település eredeti térstruktúrájának rekonstrukciójára, megőrzésére, a helyi építési szabályzatokban az építészeti hagyományok, az adott településre jellemző építészeti jelleg, építészeti elemek újra alkalmazására, visszaadva, illetve ezzel is hangsúlyozva a települések egyediségét. Zöldfelület kataszter létrehozása is javasolt, amelyeknél javasolt a történeti kertek külön jelzése. A tényleges [...] fasorok kiegészítése, fejlesztése, történeti kertek, parkok rekonstrukciója. A jelenlegi városi, települési parkok többségükben történeti kertek is egyben, ezért törekedni kell azok rekonstrukciójára (kertépítészeti kompozíció, kerti kisarchitektúrák, növényállomány), biztosítani kell védelmüket. A településtervezés [...] a településképi megjelenés, valamint egyes kiemelkedő műemlékek megjelenésének javítása érdekében ajánlott. Törekedni kell a meglévő zavaró tényezők megszüntetésére. A kulturális örökség értékeket komplexen javasolt kezelni, bemutatásukat és az örökségturizmusban képviselt potenciális célpont szerepüket nem csak önmagukban, hanem már értékekkel együtt is indokolt hangsúlyozni. A műemlékek esetében indokolt megőrzésük és értékeik hozzáférhetővé tétele. A települések belterületei [...]”</i>	
123	OKT	C07/01	Nem tartja szerencsésnek, hogy a környezeti vizsgálatot és a Natura 2000 hatásbecslést ugyanazok a szakértők készítették el, akik a megalapozó munkarészeket és a törvénymódosítást tervezetét készítették.	Nincs jogszabályi kötelezés, hogy a környezeti értékelést a tervezőtől független szervezet végezze.
124	OKT	C07/02	A környezeti vizsgálat készítői között nincs megfelelő szakértő az általános környezetvédelem, víz, talaj, levegő, zaj és hulladék szakterületek vonatkozásában.	A területrendezési terv környezeti értékelése nem a 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet 4. számú melléklete, hanem egyedi tematika alapján készül. A tematika szerinti részsakterületeken jogosultsággal rendelkező szakértők vettek részt a hatásbecslés készítésében.
125	OKT	C07/03	További elemző és összehangoló munkát javasol az OTrT és a Víz Keret Irányelv megvalósításából következő vízgyűjtő gazdálkodási tervezéssel kapcsolatban.	A vízgyűjtő-gazdálkodási terv alapján meghatározott víztestek képezik alapját az OTrT-ben lehatárolt vízgazdálkodási térségnek, ezért a két terv összhangban van egymással.
126	OKT	C07/04	Javasolja, hogy az SKV és a Natura 2000 hatásbecslés által föltárt konfliktusok kezelésének, feloldásának lehetséges módjai, következtetései jelenjenek meg az OTrT tervezett módosításában, mivel úgy véli, hogy a visszacsatolás most nem látható. Az OTrT módosítást csak akkor tartja elfogadhatónak, ha az országos jelentőségű konfliktusokat az OTrT szintjén kezelik, megelőzve ezzel az elhúzódó, ellehetlenülő engedélyezési eljárásokat (példákat ld. véleményben))	Az előterjesztésben az országos jelentőségű konfliktusok kiemelésre kerültek.
127	OKT	C07/06	Javasolja, hogy az anyag fektessen nagyobb erőfeszítést a modellezés pontosítására. Véleménye szerint a területhasználat változásának hosszú távú modellezéskor a jelenlegi szabályozás és a tervezett szabályozás várható hatásait kellene vizsgálni a szabályozás nélküli állapot- tervezett állapot helyett (70. oldal). Ahol a „nincs szabályozás” változat jelenik meg, ott nem egyértelmű, hogy ez mit jelent.	A modell a területhasználatok változására a véleményben említett mindhárom forgatókönyvet vizsgálja. A „nincs szabályozás” forgatókönyv az OTrT komplex környezeti hatásának bemutatását szolgálja, amellyel szemléletesebben lehet bemutatni az OTrT összetett, hosszútávú területhasználatra vonatkozó hatásait.
128	OKT	C07/07	A területhasználat típusok többféle módon jelennek meg és olyan kategóriák is szerepelnek, amik nem értelmezhetők (pl. természetes vegetáció). Az eredmények sok esetben részletesebb vizsgálatot, elemzést és intézkedési javaslatokat igényelnének (pl. természetes vegetáció és vizes élőhelyek csökkenése, beépített területek aggasztó növekedése). A települési térségek módosításával behatóbban	A véleménynek megfelelően a dokumentációt kiegészítettük a különböző kategóriák meghatározásával.

	Véleményező szervezet	Véleményazonosító	Vélemény	Tervezői válasz
			kellene foglalkozni.	
129	OKT	C07/08	Vizsgálni kellene, hogy az erdősítésre kijelölt területek milyen viszonyban vannak a természetvédelmi célkitűzésekkel illetve a Natura 2000 területek céljaival.	Az övezet lehatárolásánál a természetvédelmi szempontokat figyelembe vettük.
130	OKT	C07/11	A tervezett villamos és gázhálózatok nyomvonalát az engedélyezés időszakában módosítani lehet, és ha szükséges, kell is. Elegendő, ha az OTrT a tervezett (konceptcionális) nyomvonalakat tartalmazza, feltéve, hogy azok környezet- és természetvédelmi szempontból elfogadható területeket érintenek.	Az OTrT csak nyomvonalsávokat rögzít. Ezek a továbbtervezés során a Tftv. 32/A.§-a által meghatározott keretek között az engedélyezés időszakában tovább pontosíthatók.
131	OKT	C07/17	Az anyag nem foglalkozik a hulladék elhelyezés kérdéseivel, ezért nem érthető az a levezetés, miszerint az OTrT-ben a veszélyes hulladék ártalmatlanításon kívül más tevékenységet nem kell figyelembe venni. Ezért nem ért egyet a 67. és a 92. oldalon található megállapításokkal sem.	A térségi hulladék lerakók megyei kompetenciába tartoznak, országos szerepe csak a radioaktív és a veszélyeshulladék-lerakóknak van.
132	OKT	C07/18	Az anyagban szerepel, hogy van kapcsolat az NKP III Tematikus akcióprogramok 2009-14 közötti időszakra szóló fejezeteivel, de a hatásbecslés csak annyit tartalmaz, hogy nincs hatás, ezért „az OTrT nem tartalmazza”. Helyesebbnek tartaná azt hangsúlyozni, hogy bár van környezeti hatás, de az OTrT tartalmi elemeire vonatkozó előírások alapján ezek nem részei a tervnek.	A táblázat nem tartalmaz hatásbecslést, csupán az NKP III. és az OTrT közötti kapcsolatot jelzi.
133	OKT	C07/26	Az anyag a területhasználat hatásaival kapcsolatban túlságosan általános megállapításokat tartalmaz, és így a területhasználati tervezés és a vízgazdálkodási-vízvédelmi tervezés igazi integrációja nem eléggé valósul meg.	A Nemzeti Vízyűjtő-gazdálkodási Terv és az OTrT kapcsolatát a 2012 júliusában elkészült Előkészítő fázis- Tervelemények, ágazati vélemények és megyei javaslatok összefoglalása dokumentum tárta fel. Az OTrT kereteihez igazodva a tervezők a VKI által előírt intézkedéseket beépítették az OTrT-be.
134	OKT	C07/27	Felhívja a figyelmet, hogy az környezeti értékelés keretében a Víz Keretirányelvben előírt tesztek ugyanúgy el kell végezni, mint a Natura 2000 hatásbecslést. Javasolja, hogy a jelentés érintett részeinek átfogalmazásába vonjanak be VKI-hez és vízyűjtő-gazdálkodási tervezéshez jól értő szakértőket.	Jelen környezeti értékelés kötelező tartalmi elemeit az egyes tervek és programok környezeti vizsgálatról szóló 2/2005 (I.11.) Korm. rendelet tartalmazza, amelynek nem része a Víz Keretirányelvben előírt tesztek elvégzése.
135	OKT	C07/28	Az környezeti értékelésben említést kellene tenni a területhasználat változásoknak a határokon átnyúló hatásairól is, beleértve a Duna vízyűjtőn felettünk lévő országokban történő változások hatásait Magyarországon és a nálunk történő változások hatásait az alattunk lévő országokban	A véleményezők közül senki nem jelezte, hogy az OTrT módosításának jelentős országhatáron túli hatása várható, ezért nem tartjuk szükségesnek a 9. §. szerinti előírás érvényesítését. A Tftv. 23/C. § (2) bekezdés szerint a Külügyminisztériumon keresztül a szomszédos országok területrendezésért felelős minisztereinek az OTrT módosítása kiküldésre került.
136	OKT	C07/29	Az EU irányelv előírásai alapján készülő árvíz kockázat kezelési terveknek a területhasználati tervezéssel szoros kapcsolata van, ezeket az anyagban figyelembe kell venni.	Egyetértünk, de az árvíz kockázat kezelési tervek jelenleg nem állnak olyan készülségi fokon, hogy az OTrT-be beépíthetők lennének. Javasolt, hogy a várhatóan 2013. december 20-ára elkészülő országos árvíz kockázati térképek a jövőben beépüljenek a területrendezési tervekbe.
137	OKT	C07/30	Véleménye szerint meg kell vizsgálni, hogy az elfogadott vízyűjtő-gazdálkodási tervekben melyek azok a kötelezően végrehajtandó intézkedések, amelyek érvényesítését a területrendezési tervnek biztosítani kell, vagy amelyek érvényesítését a terv segítheti. Rá kell mutatni a területrendezési és vízyűjtő-gazdálkodási terveknek azokra a részleteire, amelyeket a vízyűjtő-gazdálkodási terv időhorizontjainak figyelembe vételével egyeztetni kell.	A Nemzeti Vízyűjtő-gazdálkodási Terv és az OTrT kapcsolatát a 2012. júliusában elkészült Előkészítő fázis- Tervelemények, ágazati vélemények és megyei javaslatok összefoglalása dokumentum tárta fel. Az OTrT kereteihez igazodva a tervezők törekedtek a VKI által előírt intézkedéseket beépíteni az OTrT-be.
138	Alapvető Jogok Biztosa	A13/06	A „Környezeti vizsgálat és Natura 2000 hatásbecslés” című dokumentum szerint a környezeti vizsgálati folyamaton belül az összefoglaló jelentés megküldésének és nyilvánosságra hozatalának ütemezését két lépésben tervezik, mely azonban az egyes tervek és programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.

	Véleményező szervezet	Véleményazonosító	Vélemény	Tervezői válasz
			(I. 11.) Korm. rendelet (a továbbiakban: KHV rendelet) 11. §-a előírása alapján egyidejűleg lenne indokolt.	
139	Alapvető Jogok Biztosa	A13/02	Az országos övezetek közül megszűnik a „Kulturális örökség szempontjából kiemelten kezelendő terület” (12. § (1) bekezdés f) pont) és a kiemelt térségi és megyei övezetek közül a „történeti települési terület” (12. § (2) bekezdés i) pont). Ez utóbbi övezet elhagyásával az övezetre vonatkozó, jelenleg a 22/B. §-ban szabályozott értékvédelem is törlésre kerülne. Javasolja az övezetek megszűnésének újragondolását, valamint annak a megállapításnak a törlését, hogy környezeti hatásuk kismértékű lenne. A tájra, épített környezetre, régészeti, műemléki örökségre irányuló hatás is jelentős környezeti hatás. Amennyiben más szabályozási megoldás nem lehetséges, szükségesnek tartaná bemutatni az övezeti szabályok megszüntetésének környezeti következményeit, valamint a környezeti értékelésben annak bemutatását, hogy a településrendezési szabályozásban miként lehet pótolni az elmaradt előírásokat. Az Alaptörvény P) cikke nemcsak a természeti erőforrások, hanem a kulturális értékek vonatkozásában is deklarálja, hogy ezek a nemzet közös örökségét képezik, melyeknek jövő nemzedékek számára történő megőrzése az állam és mindenki kötelezettsége. Az Alaptörvény e rendelkezésével összefüggésben is megfontolásra ajánlja javaslatai figyelembe vételét.	A BM ÖVFO állásfoglalása szerint: „Az OTTrT nem állapít meg a kulturális örökség szempontjából kiemelten kezelendő területre olyan kötelezettségeket, illetve jogokat, amelyek a rendelkezésre álló szabályozási eszközöket tovább bővítenék, ezért az övezet fenntartása nem indokolt. A nemzetközi, országos és helyi egyedi és területi védelem tekintetében már régebb óta létező jogszabályok alkotják a védelem jogforrását és bőséges lehetőséget adtak eddig is és adnak a jövőben is az örökségvédelmi szempontok érvényre juttatására. ”
140	Alapvető Jogok Biztosa	A13/03	A módosítás szerint az „erdőtelepítésre alkalmas terület övezet” helyett „erdőtelepítésre javasolt terület övezet” kerül megállapításra. A változtatás már nem köti szigorú feltételekhez ezeken a területeken a beépítés megengedését. A szabályozás enyhítése az OTTrT belső célrendszerét tekintve is vitatható, hiszen ezt az övezetet azért határolják le, mert itt indokolt az erdőtelepítés. Amennyiben pedig az erdőtelepítésre javasolt területen is az erdőtelepítésre tervezett területet kell érteni, akkor az indoklásban meghatározott célnak – a Nemzeti Erdőtelepítési Programban célul kitűzött 600 ezer hektárral történő növelésének – mondanak ellent. Javasolja a korlátozás feloldásának újragondolását, és a következmények bemutatását a környezeti értékelésben, annak érdekében, hogy a környezet elért védelmi szintjétől ne történjen visszalépés.	A Nemzeti Erdőtelepítési Programban kitűzött célt elsősorban a támogatási rendszerrel kell segíteni, az OTTrT szabályozása csak megmutatja a megvalósítás optimális célterületeit.
141	Alapvető Jogok Biztosa	A13/04	Hiányzik annak megállapítása, hogy a terv módosítása okozhat-e a szomszéd országok területén jelentős környezeti hatást. Ezt a 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet 9. §-ában foglalt, környezeti hatással érintett országok irányába fennálló kötelezettség alapján szükségesnek tartja tisztázni, valamint azért is, mert a felülvizsgált és módosított tervet a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény 23/C. § (2) bekezdésének megfelelően meg kell küldeni a szomszédos országok területrendezésért felelős minisztereinek. Az érintett országoknak a KHV rendelet alapján a hazai egyeztetéssel egyidejűleg van lehetősége véleményt nyilvánítani, konzultációt kezdeményezni.	A véleményezők közül senki nem jelezte, hogy az OTTrT módosításának jelentős országhatáron túli hatása várható, ezért nem tartjuk szükségesnek a 9. §. szerinti előírás érvényesítését. A Tftv. 23/C. § (2) bekezdés szerint a Külügyminisztériumon keresztül a szomszédos országok területrendezésért felelős minisztereinek az OTTrT módosítását kiküldtük.
142	Alapvető Jogok Biztosa	A13/07	A „Környezeti vizsgálat és Natura 2000 hatásbecslés” című dokumentum 5. pontjában (javaslat olyan környezeti szempontú ajánlásokra, amelyeket a terv által befolyásolt más terveknel figyelembe kell venni) kifejtettek alapján nem egyértelmű, hogy a javaslatok közül melyeket lehet az OTTrT-vel hierarchikus kapcsolatban álló területrendezési tervek, valamint településrendezési eszközökre vonatkoztatni, térségi, övezeti terület-felhasználási szabályokban előírni. A jogbiztonság védelme érdekében szükséges ezek pontosítása.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
143	Alapvető Jogok Biztosa	A13/08	A „Környezeti vizsgálat és Natura 2000 hatásbecslés” című dokumentum 6. pontjában (a terv érvényesítése során fellépő környezeti hatásokra vonatkozóan indikátorok meghatározása, monitorozási javaslatok) a javasolt indikátorok nincsenek összekapcsolva monitorozási intézkedésekkel, ezt pedig a KHV rendelet 12. §-a előírja. E pontban javasolja legalább annak kifejtését, hogy a terv felülvizsgálata alkalmas-e az előírt monitorozási intézkedések teljesítésére.	A 6. fejezet átdolgozásánál az észrevétel figyelembevételre került.

	Véleményező szervezet	Véleményazonosító	Vélemény	Tervezői válasz
144	Alapvető Jogok Biztosa	A13/05	A 140. oldalon található települési térségekről szóló elemzés megállapításaihoz és a 148. oldalon az alternatívák figyelembe vételéről szóló elemzés megállapításaihoz: A kifejtett probléma már más területrendezési tervek készítésénél is felmerült. A jogelőd jövő nemzedékek országgyűlési biztosa a BATrT 2010. évi felülvizsgálata során megállapította annak kiemelt fontosságát, hogy a magasabb szintű területrendezési tervek alapjául csak jogszerű eljárás során elfogadott településrendezési tervek szolgáljanak. Alkotmányossági szempontból aggályos, ha a településrendezési eljárás garanciális szabályainak megsértésével elfogadott településrendezési eszközökben meghatározott terület-felhasználás alapján történik a törvényi szinten elfogadott területrendezési tervek terület-használat meghatározása. Nem támogatható továbbra sem, hogy a törvénytől eltérő módon elfogadott, illetve a magasabb szintű jogszabályokkal ellentétes településrendezési eszközöket mintegy utólagosan „jövőhagyva” azok lehatárolásait beépíti a magasabb szintű területrendezési tervekbe. Ebben az esetben a településrendezési eszköz határozza meg a térségi tervezési eszközök tartalmát, és nem a térségi tervezési eszköz korlátozza az önkormányzatok terület-felhasználási döntéseit, tehát nem érvényesülhet a kiemelt térség egységes, strukturált térszerkezetének kialakítására irányuló jogalkotói szándék. A jogelőd biztos kifejtette, hogy a térségi területrendezési tervek készítésének tervi fázisában mindenképp szükséges a terv területi hatálya alá tartozó települések településrendezési terveinek törvényességi felügyeleti és állami főépítési szakmai kontrollja. A BATrT-re vonatkozóan megfogalmazott aggályok az OTTrT felülvizsgálatánál is fennállnak, ezért szükségesnek tartom a felülvizsgálat még hátralévő időszakában a felvetett problémára megfelelő megoldás kialakítását. A fennmaradó konfliktus területeket pedig a tervben valamilyen módon jelölni szükséges.	Az észrevétellel elvileg egyetértünk, de a településrendezési eszközök jogszerűségének vizsgálatára felhatalmazásunk nincsen. A tervezés során mindaddig az önkormányzatok adatszolgáltatását jogszerűnek kell elfogadnunk, amíg annak az ellenkezőjét az arra feljogosított szerv meg nem állapítja.
145	Szigetköz - Felső-Duna mente Térségi Fejlesztési Tanács	A27/23	A 21. oldalon az 1. sz. „Erdőtelepítés...” ábra hibásan jelöli GyMS megye DK-i határát, mert több, 2002 óta a megyéhez tartozó bakonyaljai települést Veszprém megyéhez tartozóként ábrázol.	Az ábra törlésre került.
146	Balaton Fejlesztési Tanács	A33/02	A 21. oldal táblázatta homályos, nem olvasható.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
147	Balaton Fejlesztési Tanács	A33/03	84. oldal: Célként az erdőterületek fokozatos és lassú növelését tartja kívánatosnak. A kis erdőfoltok, fás legelők megtartását, ezek valamint a táj mozaikosságának kialakítását javasolja.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt kiegészítettük.
148	Balaton Fejlesztési Tanács	A33/04	109. oldal: Az alábbi mondatot kéri kiegészíteni (befejezni): „... egyéb technikai sportok üzése viszont nem engedélyezhető ”	A véleménynek megfelelően a dokumentációt kiegészítettük.
149	Balaton Fejlesztési Tanács	A33/05	110. oldal: Az ökológiai hálózat övezete kategóriában a szöveget kéri kiegészíteni azzal, hogy a meglévő fasorokat, cserjesávokat, erdősávokat javasolt megkímélni.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt kiegészítettük.
150	Balaton Fejlesztési Tanács	A33/06	119. oldal: A Balaton-felvidéki Nemzeti Park nevében történt elírást kéri javítani.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
151	Győr-Moson-Sopron	A49/38	A 21. oldalon az 1. sz. „Erdőtelepítés...” ábra hibásan jelöli GyMS megye DK-i határát, mert több, 2002 óta a megyéhez tartozó bakonyaljai települést Veszprém megyéhez tartozóként ábrázol.	Az ábra törlésre került.

	Vélemé- nyező szervezet	Véle- mény- azonosít ó	Vélemény	Tervezői válasz
	Megye Önkormány zata			
152	Kecskemét Megyei Jogú Város	A71/01	Kéri megvizsgálni, és javaslatot tenni a Lajosmizse – Kecskemét-Városföld 220 kV-os átviteli hálózati távvezeték környezeti terhelésének az érintett lakóterületeken (Alsószéktó, Szelei falu, Petőfiváros, Széchenyiváros) történő megszüntetésére.	A kért vizsgálat nem az országos terv léptékének megfelelő.

NATURA2000 HATÁSBECSLÉSI DOKUMENTÁCIÓRA VONATKOZÓ VÉLEMÉNYEK ÉS TERVEZŐI VÁLASZOK

Az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény 2013. évi módosító javaslatához készült Natura 2000 hatásbecslési dokumentációra a szakmai egyeztetési eljárása során érkezett vélemények és a tervezői válaszok

	Véleményező szervezet	Véleményazonosító	Vélemény	Tervezői válasz
153	VM	C01/78	A Bevezetés (117. oldal) első bekezdése csak az élőhelyvédelmi irányelvre hivatkozik, holott a madárvédelmi irányelv alapján kijelölt területek ugyanolyan fontosak, ezért az alábbi szövegszerű kiegészítő javaslatot teszi: „ Abiodiverzitás védelme [...] jogi eszközei az élőhelyvédelmi irányelv [...] és a madárvédelmi irányelv (Birds Directive, 79/409/EEC, majd a módosításokkal egységes szerkezetben kiadott 2009/147/EC).	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
154	VM	C01/79	A Bevezetéshez (117. oldal) az alábbi pontosító javaslatokat teszi: „ A Natura 2000 hatásbecslési[...] 275/2004. (X. 8.) sz. Korm. [...] ”, „ Ennek érdekében az anyag [...] alacsonyabb szintjein, illetve a későbbi engedélyezési eljárásokban valósulhat meg. ..	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
155	VM	C01/80	Véleménye szerint a dokumentumban keveredik, hogy az Nkr. mely szakaszának feleltethető meg a most elkészült Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció. Véleménye szerint az Nkr. 10. § (1) bekezdésben szabályozott elővizsgálatot már az OTrT módosítás szerkezeti elemeinek megalkotásakor el kellett végezni, ebben a fázisban az Nkr. 10. § (2)-(11) bekezdésnek megfelelő Natura hatásbecslést kell elvégezni. Ehhez kapcsolódóan az alábbi szövegszerű módosító javaslatot teszi (118. oldal): „ Jelen A Natura 2000 hatásbecslést először az OTrT módosítás 2012. év decemberi állapotnak megfelelő tervezet kapcsán dolgozták ki. dokumentáció a Natura 2000 hatásbecslés elővizsgálatának (screening, átvilágítás) tekintendő. Mivel a hatásbecslés vizsgálat az OTrT[...] ezek még nem tekinthetők a végleges [...] ”. Kéri, hogy a fentiekre tekintettel a szövegben a szükséges javítást mindenhol szíveskedjenek átvezetni. Fentiekhez kapcsolódva a 120. oldalon az alábbi szövegszerű javaslatot teszi: „ Ezt követően az ott[...] segítségével az elővizsgálatnak. Ez a szint tekinthető a Natura 2000 hatásbecslés első lépésének. ” Emellett jelzi, hogy a 118. oldal második bekezdésének utolsó mondatában az évszámot 2013-ra kell javítani.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
156	VM	C01/81	A 119. oldalon a nemzeti park igazgatóságok felsorolásánál kéri az Igazgatóság szó szerepeltetését is, egyúttal mindenütt kéri a megnevezés javítását ahol a szövegben a szervezetről és nem a védett természeti területről van szó.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
157	VM	C01/82	A B.1.3. fejezethez: A hatásbecslés elkészítése szempontjából minden területtípus azonos megítélés alá esik, ezért javasolja, hogy a dokumentumban a hosszas felsorolás helyett a minden területtípust magába foglaló Natura 2000 területek fogalom szerepeljen. A két fő területtípus esetében kéri az angol mozaikszavak helyett a magyar rövidítés használatát (KTT, KMT). Fentiekkel kapcsolatban a 119. oldalon az alábbi szöveg módosítást kéri: „ Az elemzés alapját az [...] területek – jelölt, jóváhagyott, kiemelt jelentőségű és különleges természetmegőrzési, valamint különleges madárvédelmi területek (a továbbiakban együtt: Natura 2000 területek SAC), valamint különleges madárvédelmi területek (SPA) – átfedéséből keletkező konfliktushelyek beazonosítása	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.

	Véleményező szervezet	Véleményazonosító	Vélemény	Tervezői válasz
			<i>jelentette.</i> A 121. oldalon első bekezdésében az alábbi szövegmódosítást kéri: „Az OTrT módosító javaslatának[...] Natura 2000 <i>kiemelt jelentőségű és különleges természetmegőrzési területekkel és Natura 2000 különleges madárvédelmi területek</i> fedvényével. ”	
158	VM	C01/83	A 120. oldal <i>ELŐVIZSGÁLAT</i> cím helyett a NATURA 2000 HATÁSBECSLÉS ELSŐ LÉPÉSE alcímet javasolja.	„Egyeztetési anyaghoz készített dokumentáció” néven javítottuk.
159	VM	C01/84	A 122. oldalon az alábbi szövegmódosító javaslatot teszi: „A <i>tényleges – az országos terv [...]</i> tervezési szakaszban nem volt lehetőség. ”	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
160	VM	C01/85	A 122-123. oldalon a kétféle kategóriarendszer leírását összhangba kellene hozni a későbbi fejezetekkel (pl. 9.2. fejezet). Véleménye szerint itt nem arról van szó, hogy egyik esetben részletesebb elemzés történt volna, csupán az egyes tervi elemek esetében más volt a kódolás. Fentiek miatt kéri törölni a 122. oldal utolsó mondatát.	A kategóriarendszer kétszintűvé (A, B) egyszerűsödik alábbiak szerint: A: Natura 2000 terület érintettsége fennáll, konfliktust nem okoz, B: Natura 2000 terület érintettsége fennáll, konfliktus lehetséges. Külön táblázatban kerültek feltüntetésre a már fennálló konfliktusok, amelyeket a továbbtervezés során kell vizsgálni és feloldani.
161	VM	C01/86	A 123. oldalon található szöveg jelen formájában nehezen érthető, ezért az alábbi szövegszerű módosításokat javasolja: „Az OTrT módosítása során bekerülő új tervi elemek, pl.: új nyomvonal-sáv- és területkijelölésnek a lehető legkisebb kedvezőtlen hatással kell járnia a Natura 2000 hálózatra, amely érdekében a tervezést lehetőség szerint úgy kell irányítani, hogy ne érintsék ezek a tervi elemek a Natura 2000 területeket. Amennyiben a jogszabályok, ágazati előírások alapján az elemek, nyomvonalak helyzete nem változtatható és átfed a Natura 2000 területekkel, akkor amelyhez kármérséklő intézkedéseket lehet kell előírni.”. „Amennyiben a hatások vizsgálata alapján az állapítható meg, hogy a tervi elem negatív hatást gyakorol a Natura 2000 terület kijelölése alapjául szolgáló fajokra, élőhelytípusokra, akkor hatásbecslés negatív eredménye esetében alternatív tervi elem [...] vizsgálni kell, hogy van-e olyan kiemelt fontosságú közérdek (275/2004. Korm. rendelet 10, 10/A. §-ban meghatározott fogalomrendszer szerinti közérdek), amely mégis indokolja, hogy Natura 2000 területen valósuljon meg a fejlesztés. Amennyiben nincs más alternatív megoldás és kiemelt közérdek által kényszerítve mégis meg kell valósítani a fejlesztést, el kell fogadni a tervi elem megvalósulását, akkor amelynek megvalósulása során fellépő jelentős károkkal arányos kompenzációs intézkedéseket kell csillapítani előírni.”, „A Natura 2000 területeken bekövetkező[...] akiemelt-jelölő közösségi jelentőségű fajok/élőhelyek értelmezésének azonosítása és adott [...] helyhezkezdésének az ismerete. A hatásbecslés során – az országos terv szintjének megfelelően – meg kell vizsgálni, hogy a tervezett szerkezeti elem kiemelt közérdekhez kapcsolható-e indokoltságának és vannak-e olyan az ezekre alkalmazható kompenzációs intézkedések ([...])-szük körü használatának ismerete, amelyek már a terv szintjén előírhatóak/előrevetíthetőek. A hatásbecslés elkészítése ezért környezetvédelmi, természetvédelmi illetve tájvédelmi szakértői jogosultságot feltételez, amire a rendelet szerint a természetvédelmi hatóság a szakavatott szerv. A hatásbecslés alternatívák vizsgálatára, a közérdek megvalósulására, illetve az esetleges kompenzációs intézkedések előírására vonatkozó szakaszát a részletesebb tervezési fázisokban, illetve az engedélyezési eljárás során minden esetben tovább kell vizsgálni és pontosítani.”. „Az elővizsgálatnál részletesebb hatásbecslés a megvalósíthatóságra vonatkozóan a... tervi elemek esetében differenciáltabb az alábbi kategóriarendszert alkalmazza:	A szövegszerű javaslatnál fontosnak tarjuk a konfliktus kezelés módszereit a tervezési szinteknek megfelelően szétválasztani. A szövegszerű javaslatot ezzel a kiegészítéssel fogadjuk el. Pl. Az OTrT tervezési szintjén nincs mód alternatív nyomvonalak vizsgálatára, sem kiegyenlítő intézkedések meghatározására. Ezzel a továbbtervezés során szükséges foglalkozni.

	Véleménye ző szervezet	Vélemén yazonosí tó	Vélemény	Tervezői válasz
			A/[...] B/1./[...]"	
162	VM	C01/87	A 124. oldal második francia bekezdésben az adathiányra vonatkozó zárójeles részt kéri törölni.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
163	VM	C01/88	A 2. pont (124. oldal) első bekezdés utolsó mondatát kéri törölni, mivel véleménye szerint ez az információ nem releváns, és a hatásbecslésnek nem tárgya a területkijelölés mértékét vizsgálni.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
164	VM	C01/89	A 4. fejezet 3. pontjához (142. oldal) az alábbi szöveg módosítást javasolja: "A vonalas építmények [...] fajoknál és populációknál akadályozzák főként a kulcsfontosságú szaporodási vándorlást, a napi aktivitás során használt élőhelyfoltok közti vagy a táplálkozó- és éjszakázó hely közti mozgást. A vonalas[...] osztódik, a fennmaradó élőhelyfoltok egymástól izolálódnak. Az élőhely pusztulása után kis, szétszórt darabjai fennmaradhatnak, amelyeket a nyomvonalak izolálnak egymástól."	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
165	VM	C01/90	A 142. oldalon a 4. fejezet 4. pontjában leírtak értelmezhetetlenek, több megállapítás nem releváns, csak a tájrendezésre összpontosít, az állományváltozás kapcsán számos fontos hatás említése hiányzik. Kéri a 4. pont teljes átdolgozását.	A 4. fejezet 4. pontból a nem OTrT szintű szempontokat elhagytuk.
166	VM	C01/91	A 142. oldalon a 4. fejezet 5. pontjának címében a védett természeti értékek szövegrész értelmezhetetlen, mivel a szövegrész csak a környezeti elemek változásáról ír, ezért véleménye szerint a pont címe átgondolandó.	A véleményt elfogadtuk. A címből töröltük a védett természeti értékek szövegrészt.
167	VM	C01/92	A 142. oldalon található 4. és 5. pont nincs összhangban a 154. oldal 9.1. fejezetével.	Az összhangot megteremtettük.
168	VM	C01/93	A 145. oldalon a 4.3. fejezetben a „A konfliktushelyek gyakorta ..” kezdetű és az azt követő mondatok kétszer szerepelnek.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
169	VM	C01/94	Az 5. fejezetben (147-149. oldal) kifejtésre kerül, hogy alternatív nyomvonalak miért nem vizsgálhatók. Véleménye szerint alternatíva alatt kell érteni azt is, ha kifejtésre és ismertetésre kerül, hogy a nyomvonal kialakításánál milyen szempontokat vettek figyelembe. Szükség lenne „0” verzió vizsgálatára is, tehát arra, hogy a terv szintjén megvizsgálják, szükség van-e egyáltalán arra a nyomvonalra vagy területfelhasználási egység kialakítására. Nem tartja elfogadhatónak, hogy az alacsonyabb szintű szakterületi koncepciók és stratégiák erőteljesen meghatározzák az OTrT irányát, amely viszont betölti az országos és minden szakterületre kiterjedő tervezés legmagasabb szintjét. Kéri a környezeti szempontok bővebb kifejtését a fejezetben.	A területrendezés metodikája nem engedi meg a változatok szerepeltetését. A Tftv. előírja, hogy az OTrT kidolgozásához a szakági minisztériumoknak kell adatot szolgáltatni. Egy nyomvonal szükségességének, valamint változatainak vizsgálata az ágazati tervezés feladata.
170	VM	C01/95	Kéri a 6. fejezetet úgy átírni, hogy azt mondja ki, ezen a tervezési szinten nem állapítható meg, hogy azokon a területeken ahol nincs más alternatív megoldás ott fenn fog-e állni a közérdek. Szerinte ezen a szinten nem mondható ki egyetlen elemről sem közérdeknek minősül.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
171	VM	C01/96	A 6. fejezet (149. oldal) címe után a következő szöveget javasolja beilleszteni: "A 275/2004. Korm. rendelet rendelkezései alapján főszabály szerint csak akkor van mód egy terv elfogadására vagy beruházás engedélyezésére, ha nem jár kedvezőtlen hatással a Natura 2000 terület kijelölésének alapjául szolgáló fajok, élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetére. E főszabály alól csak akkor lehet kivételt tenni, ha a fejlesztés kivitelezésére nincs más alternatív megoldás és közérdek által kényszerítve kell azt megvalósítani. Mint ahogy az az előző fejezetben bemutatásra került, az OTrT módosítására vonatkozó tervi elemek kapcsán az alternatívák vizsgálata nem, vagy csak országos léptékben végezhető el. Ez a vizsgálat azonban nem elegendő ahhoz, hogy ki lehessen mondani egy nyomvonal vagy tervi elem kapcsán, hogy nincs más alternatív megoldás. Mivel a fenti kötelező feltétel nem ezen a szinten teljesíthető, ezért a megvalósítás indokait is csak általánosságban lehet felsorolni. Minden egyes fejlesztés, beruházás esetén későbbi tervezési, engedélyezési eljárásban kell megvizsgálni, hogy az alternatívák hiányában közérdeknek tekinthető-e a tevékenység."	A véleményt a következő szövegszerű módosítással fogadtuk el. „Az OTrT szintjén végezhető vizsgálat mélysége nem elegendő ...”

	Véleményező szervezet	Véleményazonosító	Vélemény	Tervezői válasz
172	VM	C01/97	A 6. fejezethez kapcsolódó szövegmódosító javaslatok az alábbiak:” <i>A tervi elemek megvalósításának közérdekből eredő környezeti-gazdasági-társadalmi szükségességének bemutatása általános indokai a rendelkezésre álló – a 275/2004. Korm. rendelet 10. § (8) bekezdés, 10/A. § (1)-(3) bekezdése alapján ágazati koncepciók, tervek, szaktárcák adatszolgáltatása, valamint a hatályos megyei területrendezési, esetleg településrendezési tervek – információk alapján a következők lehetnek indokok megjelölésével válik lehetségessé: [...] élet védelme (amennyiben az kiemelt jelentőségű élőhelytípust vagy fajt veszélyeztet) [...] hatás elérése (amennyiben az kiemelt jelentőségű élőhelytípust vagy fajt veszélyeztet) [...]</i> ”	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
173	VM	C01/98	Törlésre javasolja a 150. oldal első bekezdését („Az OTTrT módosító javaslatok [...] vélelmezhető”).	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
174	VM	C01/99	A 151. oldalon a „Villamos energia átviteli hálózat távvezeték” esetén a kárcsökkentő intézkedések felsorolásába kéri beilleszteni az alábbi pontot: Vezeték láthatóságának növelése	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
175	VM	C01/100	Az 1. számú melléklet táblázatai szinte változtatás nélkül átvették a NP Igazgatóságok által szolgáltatott információkat, nem történt meg ezek megfelelő feldolgozása (háttérinfók, ellentmondó adatok szűrése), ezért maradtak nem helytálló következtetések. Kéri ezek javítását, valamint nem tartja indokoltnak a véleményező igazgatóság rövidítésének megtartását sem a táblázatban.	A Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció a vélemények alapján átdolgozásra került.
176	OKTVF	C2/03	Az OTTrT módosításához készült Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció jelentős eredménye, hogy feltárja a tervezett nyomvonalas elemek és az érintett Natura 2000 területek területfelhasználásából eredő konfliktusokat. Ezen belül is megkísérli szétválasztani a feloldható és a nem feloldható konfliktusokat, amelyek a tervezett elemekre vonatkozóan a megvalósíthatóságot előrevetítik. Feltehetően a terepi adatok hiánya miatt bizonyos konfliktuspontok értékelése hiányzik, a hiányzó adatok későbbi, részletes tervezés során történő pótlásával válik a Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció teljessé. A jelenlegi hatásbecslés a későbbi tervfázisok esetén történő Natura 2000 hatásbecslést nem válthatja ki. A tervezői álláspont szerint az egyes térszerkezeti elemek nem módosíthatók, tekintettel arra, hogy az OTTrT az egyes szakági tervekben vesz át meghatározó részeket, ezért álláspontunk szerint az elfogadott OTTrT-ben indokolt lenne –tervlap szinten is- megjeleníteni a Natura 2000 hatásbecslés eredményét és az értékelés alapján az egyes elemek megvalósíthatóságát illetve annak feltételeit (a hatásbecslési dokumentációban megnevezett kategóriák alapján) feltüntetni.	Egyetértünk azzal, hogy a terepi adatok hiánya miatt bizonyos konfliktuspontok értékelése hiányzik és a hiányzó adatok a későbbi, részletes tervezés során történő pótlásával válik a Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció teljessé. A jelenlegi hatásbecslés a későbbi tervfázisok során végzendő Natura 2000 hatásbecslést nem válthatja ki. A konfliktusok tervlap szinten történő megjelenítésével nem értünk egyet. Az Országos Területrendezési Terv léptékéből adódóan a konfliktusok feltárása csak tájékoztató jellegű, a tényleges konfliktus fennállása csak a részletesebb tervezés során derül ki.
177	NFM	C04/44	Érdeemes lenne összevetni a Tata keleti elkerülőt egy Tata nyugati elkerülő útvonallal annak érdekében, hogy melyikkel érhető el nagyobb átmenő-forgalom csökkenés (nyomvonal részletei ld. véleményben).	Az OTTrT 1/1. számú mellékletének 2.b) pontja tartalmazza azon települések megnevezését, amelyeknél a főúthoz település elkerülő szakasz tervezett. Az Országos Szerkezeti Tervlap nem pontos nyomvonalat jelöl. A továbbtervezés során az Országos Szerkezeti Terven rögzített nyomvonalsávtól a Tftv. 23/A. §-a figyelembe vételével (települések elkerülését akár más égtáj felé vezetve is) el lehet térni.
178	NFM	C04/49	A 117. oldalon téves az a megállapítás, hogy „Az OTTrT a nevezett kormányrendelet 10. § (2) bekezdése alapján olyan tervnek minősül, amelynek jelentős hatása van a Natura 2000 területekre, az ott előforduló, a terület kijelölésének alapjául szolgáló fajokra és élőhelyekre.” . A (2) bekezdés alapján nem történik minősítés, azt mondja ki, hogy hatásbecslést kell végezni, ha a terv kidolgozója megvizsgálta a terv hatásait és azok jelentősek lehetnek a Natura 2000 fajokra és élőhelytípusokra. A hatások jelentőségét tehát a kidolgozó által (még a hatásbecslési dokumentáció készítése előtt) végzett vizsgálat dönti el, erről a dokumentumban azonban nincs említés. Mindezek miatt kérdéses a hatásbecslési dokumentáció jogi megalapozottsága.	A 2/2005. (I.11.) Korm. rend. valóban tesz említést az előzetes hatás jelentőségének megvizsgálásáról, de annak sem tartalmi, sem formai megkövetéseit nem tartalmazza a rendelet. A megbízó és a tervezők a tervezés folyamán egyértelműen felismerték a hatások jelentőségét, aminek alapján szükségesnek ítélték a Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció elkészítését, amit a környezetért felelős szervezetek megküldött tematika és egyeztető tárgyalás megerősített.

	Véleményező szervezet	Véleményazonosító	Vélemény	Tervezői válasz
179	NFM	C04/50	A 117. oldal utolsó bekezdésével kapcsolatban jelzi, hogy a hatásbecslési dokumentáció célját a 275/2004. (X. §.) Korm. rendelettel összhangban kell meghatározni, aszerint viszont más a célja a hatásbecslésnek, mint a fent jelzett szövegrészben. Az illetékesek a hatásbecslési dok. alapján nem tesznek kötelezővé további részletes konfliktuselemzést, nem adnak általános iránymutatást a konfliktuskezelésre, mivel ilyen feladatuk a jogszabályban nincs rögzítve. Mindemellett a 118. oldal tetején a keretben már helyesen fogalmazzák meg a hatásbecslési dokumentáció feladatát.	A hatásbecslés célját a vonatkozó kormányrendelettel összhangban a dokumentáció 118. oldalán megfogalmazottak szerint javítottuk.
180	NFM	C04/51	117. oldal utolsó bekezdés módosító javaslata: „... térképen bemutatja, az alapvetően vállalhatatlan szituációkat kiszűri, ...”	A szövegszerű módosító javaslatot elfogadtuk.
181	NFM	C04/52	A 118. oldalon a „Jelen – 2012. év decemberi állapotnak megfelelő – dokumentáció a Natura 2000 hatásbecslés elővizsgálatának (screening, átvilágítás) tekintendő” megállapítás nem értelmezhető, mert a tárgyra vonatkozó jogszabályokban nem használatosak az „elővizsgálat”, a „screening”, valamint az „átvilágítás” kifejezések.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
182	NFM	C04/53	A 118. oldalon a „Az OTrT módosító javaslatának egyeztetését követően a hatásbecslés korrekciójára, helyenkénti pontosítására 2012. március-április folyamán kerülhet sor” szövegrészben a dátum feltehetően hibás és a mondat 2013. évre vonatkozik.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
183	NFM	C04/54	A kiemelt jelentőségű és különleges természetmegőrzési területek összefoglaló rövidítése helyesen nem CAS, hanem SCI (pl. 119. oldal).	A VM vélemény alapján magyar nyelvű rövidítéseket alkalmazunk.
184	NFM	C04/55	A 120. oldalon az „OTrT térszerkezeti tervlapja” helyesen az Ország Szerkezeti Terve.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
185	NFM	C04/56	Ellentmondás található a 120. oldal „Elővizsgálat” címet követő bekezdésben. Az első mondat az Ország Szerkezeti Tervén ábrázolt elemekben állapítja meg a hatásbecslés tárgyát, míg a következő mondat szerint a hatásbecslésből hiányzik számos olyan tervi elem, melyet az Ország Szerkezeti Terve ábrázol (pl. repülőterek, országos kerékpárút törzshálózat, kikötők, erőművek). Ennek magyarázata –az erőművek kivételével- hiányzik. A vonatkozó jogszabályok alapján a terv egészére el kell készíteni a Környezeti értékelést és a hatásbecslési dokumentációt. A 2/2005 (I.11.) Korm. rendelet területi tervek esetén azok kisebb módosításakor lehetővé teszi a vizsgálat elhagyását eseti meghatározás alapján, a dokumentumból azonban úgy látszik eseti meghatározásra nem került sor. Ehhez kapcsolódóan a 129. oldalon a táblázat igen hiányos, nem tartalmaz minden OTrT elemet.	Egyetértünk abban, hogy minden, az OTrT módosításban változó és új elemre ki kell terjeszteni a vizsgálatot, amire való utalással kiegészítjük a hatásbecslést: „A kerékpárút törzshálózati elemeknél a közelítő jellegű koncepcionális nyomvonalas nem vizsgálható az OTrT méretarányában, a kikötők és repülőterek tekintetében nincs tervezett elem.”
186	NFM	C04/57	A 122. oldalon a „C” konfliktusjelző nem értelmezhető, mert az OTrT törvény szintjén nem lehet megállapítani, hogy valamely konfliktus a részletesebb területi és műszaki tervezés során továbbra is fennmarad-e vagy feloldható. A konfliktus létét ezen a tervszinten csak feltételezni lehet. Véleménye szerint csak kétféle konfliktusjelző alkalmazása indokolt: A – nincs konfliktus, B – lehet konfliktus. A 153., 154., valamint 155-157. oldalak tartalma kapcsán ugyanez a vélemény fogalmazódik meg.	A Natura 2000 hatásbecslésben a konfliktushelyeket „A” és „B” kategóriákba soroltuk, valamint önálló táblázatba kerülnek kiemelésre a természetvédelem és a közlekedés eddig ismert megoldatlan konfliktusai (korábbi „C”) .
187	NFM	C04/58	123. oldal harmadik bekezdésében nem helytálló a „hatásbecslés elkészítése ezért környezetvédelmi, természetvédelmi illetve tájvédelmi szakértői jogosultságot feltételez, amire a rendelet szerint a természetvédelmi hatóság a szakavatott szerv” szövegrész, mivel a 275/2004. (X. 8.) Korm. rend. 10. § 83) bekezdése nem követeli meg a szakértői jogosultságot a hatásbecslési dok. elkészítéséhez, másrészt szakértői jogosultsággal csak magánszemély rendelkezhet, hatóság nem.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
188	NFM	C04/59	Az A, B/1, B/2, B/3, C konfliktusjelzők esetén a C kategória ezen a szinten értelmetlen, a B esetben pedig az információ hiánya miatt a belső differenciálás felesleges.	A kategóriarendszer kétszintűvé (A, B) egyszerűsödik az alábbiak szerint: A: Natura 2000 terület érintettsége fennáll, konfliktust nem okoz, B: Natura 2000 terület érintettsége fennáll, konfliktus lehetséges. A C kategória elemei önálló táblázatba kerültek kiemelésre a

	Véleményező szervezet	Véleményazonosító	Vélemény	Tervezői válasz
				természetvédelem és a közlekedés eddig ismert megoldatlan konfliktusaiként.
189	NFM	C04/60	A 123-124. oldalon felsorolt problémák közül az OTrT törvény és a Natura 2000 közti léptékprobléma nem valós, mert az 1:10000 léptékből torzítás nélkül lehet 1:500000 léptékre kicsinyíteni és valóban ezt az utóbbi léptéket kell alkalmazni. A felsorolt többi probléma alátámasztja, hogy e tervszinten nem lehet érdemi hatásbecslést végezni, legfeljebb a konfliktusok valószínűségét becsülni.	A léptékkülönbség az OTrT szempontjából probléma, mivel a tervben 1:500000 léptékben ábrázolt rajzi vonalak, területek nem illeszkednek a Natura 2000 területe 1: 10000 méretarányú pontosságához. A Natura 2000 területeket 1: 10 000 méretarányú topográfiai térképen helyrajzi számmal tartják nyilván. A területrendezési tervek készítése nem kataszteri térképen történik, helyrajzi számok értelmezése ezen a szinten nem lehetséges.
190	NFM	C04/61	A 124. oldalon szerelő „A kijelölt és jóváhagyott Natura 2000 területek [...] hektárt tesznek ki” szövegrészre jelzi, hogy a területtípusok felsorolásából hiányzik a kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület, ezért ellenőrizni kell, hogy a hatásbecslési dokumentációban teljes körűen figyelembe vették-e ezeket.	A Natura 2000 hatásbecslés készítése során minden Natura 2000 terület figyelembe vételre került függetlenül az elnevezésektől.
191	NFM	C04/62	A 125. oldalon a Különleges Természetmegőrzési Területek meghatározása pontatlan, a jogszabály alapján javítandó. Nem tisztázott mit értenek a <i>jelölön kívüli „egyéb közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek</i> alatt. A táblázatból hiányzik a „kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területek” érintettségének bemutatása, javasolj ezzel a kiegészíteni a táblázatot.	Pontosítottuk. Közösségi jelentőségű élőhelyek és fajok tekintetében megkülönböztetünk jelölő (a Natura 2000 terület kijelölése alapjául szolgáló) és nem jelölő élőhelyek és fajokat a reprezentativitás értéke szerint (Standard Data Form adatbázisban az A, B, C, kóddal jellettek), amelyek szolgálnak a kijelölés alapjául szolgálnak.
192	NFM	C04/63	A 125-127. oldalakon a felsorolásból, a 146-147. oldalon a táblázatból hiányoznak a „kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területek”, kéri ezek pótlását. Utóbbi helyen számos egyéb OTrT elem is hiányzik.	A vizsgálatban minden Natura 2000 területet figyelembe vételre került függetlenül az elnevezésektől. Mindkét jelzett helyen felsorolásra kerültek a „különleges természetmegőrzési területek”.
193	NFM	C04/64	A 128. oldalon tisztázandó, hogy a „ténylegesen érintett fajok” körében milyen nem „különös tekintettel” figyelembe veendő fajokra gondolnak a „jelölő fajokon” kívül.	A „különös tekintettel” a jelölő fajokra vonatkozik. E fajok érintettségét kell vizsgálni elsősorban a hatásbecslésben.
194	NFM	C04/65	A 139-140. oldalon a „Szénhidrogénszállító-vezetékek” témakörben a 314/2005. (XII. 25.) Korm. r. 1. számú melléklet 40. pontja helyett a 41. pontra szükséges hivatkozni.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
195	NFM	C04/66	A 141. oldalon a hatásbecslési dokumentáció tartalmi hiányosságaira nem lehet magyarázat, hogy a „ <i>rendelkezésre álló rövid idő nem tette lehetővé a teljes kidolgozást</i> ”.	Elfogadtuk. A jelzett mondatot töröltük.
196	NFM	C04/67	A 143. oldalon a „helyfoglalás” és az „élőhely megszűnés, területi csökkenés” nem lehet két különböző hatás.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
197	NFM	C04/68	Felhívja a figyelmet arra a 144-145. oldalon található ellentmondásra, hogy a Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció tárgya a Natura 2000 területekre vonatkozik, nem az ökológiai hálózatra, ezért a Natura 2000 területek koherenciája tekintetében az ökológiai folyosó Natura 2000 területtel nem átfedő részei nem vehetők figyelembe.	A tervezett elemek hatásai a Natura 2000 területekkel részben átfedésben lévő országos ökológiai hálózat területein is jelentkeznek.
198	NFM	C04/69	A 148. oldalon a „Natura 2000 hatásbecslési dokumentációi alapján számos esetben módosítani lenne szükséges azokat, mert jelenleg ábrázoltak esetében nem engedélyezhetők” szövegrész téves.	A véleményt elfogadtuk. Pontosítottuk.
199	NFM	C04/70	A 149. oldal első bekezdésében a Tftv-re történő hivatkozás pontatlan, helyesen a 23/A. §-ra kell hivatkozni. Emellett a szöveg kiegészítése javasolt a „ vagy nagyobb mértékű megváltoztatására ” szöveggel.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
200	NFM	C04/73	A 149-150. oldalon a megvalósítás lehetséges indokainak felsorolása –és így a következtetések is– hibás, azokat a 275/2004. (X. 8.) Korm. r. alapján javítani szükséges.	A VM észrevétel (C1/97, 169. sor) alapján javításra került.

201	NFM	C04/74	A 150. oldalon a „2 új gyorsforgalmi nyomvonal [...] pedig törlésre kerül” szövegrész az OTrT törvény 1/1. számú melléklete alapján nem helytálló.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
202	NFM	C04/75	A 152-153. oldalon értelmetlen a két alfejezet címében a fennmaradó hatás intenzitásának megadása, mivel nem részletes tervről és nem konkrét hatáscsökkentési intézkedésekről van szó.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
203	NFM	C04/76	A 153. oldal 8. pontjában a kompenzációs intézkedések meghatározása és a velük kapcsolatos teendők felsorolása téves. A fejezet teljes első bekezdését a 275/2004. (X. 8.) Korm. r. alapján javítani szükséges.	A véleménynek megfelelően a dokumentációt javítottuk.
204	NFM	C04/77	A 153. oldalon a 8.1. fejezet címe hibás, annak a kedvezőtlen hatással arányos, azt ellensúlyozó kiegyenlítő intézkedésekről kell szólnia.	A véleményt elfogadtuk, a kormányrendelet szerint javítottuk.
205	NFM	C04/78	2. sz. táblázatban a konfliktus leírása néhol pontatlan (pl. 101. sor), hiányos (pl. 2.,3.,4.,5. sor), vagy teljesen (pl. 109., 111., 112. sor) hiányzik. Hiányolja az érintett hatósági véleményt és a közérdekűségi szempont szerepeltetését/mérlegelését. Ezekre külön oszlopokat javasol. Véleménye szerint a tervi elem megvalósíthatóságának értékelése kapcsán nem szerencsés nyomvonalvizsgálatok nélkül a közúti szakterületre tartozó javaslatokat tenni (pl. 45., 97., 204. sok). Olyan elemek esetén szerepel C kategória, ahol a kedvezőtlen hatás leírása cella üres (pl. 38., 47. sor), vagy azt a probléma nem indokolja (pl. 11., 125. sor). Olyan beruházások is szerepelnek a táblázatban, melyek már megvalósultak, vagy építés előtt állnak, esetleg környezetvédelmi engedélyük van (pl. 4., 33., 39. sor). Több esetben nincs tisztában azzal az értékelő, hogy milyen projektet értékel (pl. 125., 150. sor) és néhol hiányzik a Natura 2000 területtel érintett hossz. Kéri az Országos Gyorsforgalmi és Főúthálózat Nagytávú Terv és a Hosszú Távú Fejlesztési Programhoz készült Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció eredményeinek feltüntetését és a változások jelzését és indoklását.	A Natura 2000 hatásbecslés a vélemények alapján átdolgozásra került.
206	OKT	C07/5	Javasolja az értékelés felülvizsgálatát és kiegészítését, mivel egyes konfliktusok nem kerültek besorolásra, másutt szerintük feloldhatatlan konfliktusok B, míg kezelést igénylő konfliktusok A kategóriába kerültek. bizonyos esetekben a szöveges leírás és a kategória nincs összhangban. A „nem értékelhető” tervi elemek aránya magas (> 20%), javasolja ezek felülvizsgálatát)	Elfogadtuk. A Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció mellékletét képező konfliktustáblázat átdolgozásra került.
207	VM	A08/31	Néhány elem esetében, amelyek a Natura 2000 hatásbecslési dokumentációban C besorolást kaptak, azaz a konfliktus az OTrT szintjén nem oldható fel, a kivitelezést természetvédelmi szempontból továbbra sem tartjuk a megvalósíthatónak. Ezek: - M0 északi körgyűrűje; - M3 Beregdaróci határátlépési pontja; - Váci Duna híd - Mindszent és Baks közti Tisza híd.	Az észrevételt a Natura 2000 hatásbecslés átdolgozása során figyelembe vettük.
208	VM	A08/32	A tervezett új főutak közül a Keszthelyi-hegységen áthaladó nyomvonal aggályos, a korábban (tavaly) vizsgált változathoz képest máshol halad. Egyéb útfejlesztések is érintenek Natura területeket (74. sz. főút, 86. sz. főút) Főutak kapcsolatai (Lenti térsége), főutak elkerülő szakaszai (75. sz. főút, 86. sz. főút).	A Natura 2000 terület érintettségét jeleztük a Natura 2000 hatásbecslésben.
209	VM	A08/33	<i>Jelzi az M0 természetvédelmi érintettségét</i> <u>Űröm, Pilisborosjenő</u> településeken Natura 2000 területet (Pilis és Visegrádi-hegység, HUDI 20039), országos jelentőségű védett természeti területet (Duna-Ipoly Nemzeti Park) és országos ökológiai hálózat övezetet, <u>Budapest, Solymár, Remeteszőlős, Nagykovácsi, Budakeszi</u> közigazgatási területén Natura 2000 területet (Budai-hegység, HUDI 20009) területet, az országos jelentőségű védett természeti területet (Budai Tájvédelmi Körzet) és országos ökológiai hálózat övezetet érint.	A Natura 2000 terület érintettségét jeleztük a Natura 2000 hatásbecslésben.
210	VM	A08/34	<i>Jelzi az M2 természetvédelmi érintettségét</i> <u>Hont</u> településen Natura 2000 területet (Ipoly-völgy, HUDI 20026 és Ipoly völgye, HUDI 10008), országos jelentőségű védett természeti területet (Duna-Ipoly	A Natura 2000 terület érintettségét jeleztük a Natura 2000 hatásbecslésben.

	Véleménye ző szervezet	Vélemén yazonosí tó	Vélemény	Tervezői válasz
			Nemzeti Park, ex lege védett láp) és országos ökológiai hálózat övezetét érinti.	
211	VM	A08/35	<i>Jelzi az M47 természetvédelmi érintettségét.</i> A nyomvonal számos helyen érint, vagy érinthet Natura 2000 területet.	A Natura 2000 terület érintettségét jeleztük a Natura 2000 hatásbecslésben.
212	VM	A08/36	<i>Jelzi Dabas térsége (M5) – Százhalombatta – Zsámbék – Keszölc térsége (M11 gyorsforgalmi főút) természetvédelmi érintettségét Pilisjászfalu, Tinnye közigazgatási területén Natura 2000 területet (Pilis és Visegrádi-hegység, HUDI 20039) és országos ökológiai hálózat övezetét, Perbál, Tök, Zsámbék közigazgatási területén országos ökológiai hálózat övezetét érint. Százhalombatta közigazgatási területén Natura 2000 területet (Duna és ártere HUDI 20034) és országos ökológiai hálózat övezetét, Tököl és Majosháza települések területén Natura 2000 területet (Ráckevei Duna-ág, HUDI 20042) és országos ökológiai hálózat övezetét érint. Dabas, Újhartyán településeken Natura 2000 területet (Turjánvidék, HUDI 20051) és országos ökológiai hálózat övezetét, Bugyi, Dabas, Újhartyán, Újlengyel, Nyáregyháza, továbbá Dabas települések területén országos jelentőségű védett területet (Ócsai Tájvédelmi Körzet és ex lege védett lápterületet), valamint Ramsari területet érint.</i>	A Natura 2000 terület érintettségét jeleztük a Natura 2000 hatásbecslésben.
213	VM	A08/37	<i>Jelzi az M70 természetvédelmi érintettségét.</i> A Mura-menti TK-t, illetve Natura területet érint.	Az M70 meglévő gyorsforgalmi út.
214	VM	A08/38	<i>Jelzi az M8 természetvédelmi érintettségét</i> Szolnok – Füzesabony közötti tervezett szakasza a Hevesi Fűves Puszták Tájvédelmi Körzet országos jelentőségű védett természeti területet közvetlenül, az Erdőtelki égerláp természetvédelmi területet és az Erdőtelki arborétum természetvédelmi területet közvetve érinti, valamint a Hevesi-sík néven kihirdetett különleges madárvédelmi terület (területkódja: HUBN10004) Natura 2000-es terület és az országos ökológiai hálózat pufferterülete, illetve ex lege védett természeti emlékek minősülő Csörsz-árok ókori ároksánc rendszer területeken keresztülhalad. A M8-as nyomvonalának kijelölését javaslom Kál és Erdőtelek települések közigazgatási területeinek nyugati sávjában tervezni. Javaslom továbbá a Csörsz-árok műszaki védelmi lehetőségeinek vizsgálatát.	A Natura 2000 terület érintettségét jeleztük a Natura 2000 hatásbecslésben.
215	VM	A08/39	<i>Jelzi az M9 természetvédelmi érintettségét.</i> A nyomvonal több Natura 2000 területet is metsz, amit a Pacsához való csatlakozás generál.	A Natura 2000 terület érintettségét jeleztük a Natura 2000 hatásbecslésben.
216	VM	A08/40	<i>Jelzi az M10 természetvédelmi érintettségét.</i> Esztergom településen Natura 2000 területet (Duna és ártere, HUDI 20034) és országos ökológiai hálózat övezetét, Pilisvörösvár, Pilisszántó és Piliscsév településeken Natura 2000 területet (Pilis és Visegrádi-hegység, HUDI 20039) és országos ökológiai hálózat övezetét érinti.	A Natura 2000 terület érintettségét jeleztük a Natura 2000 hatásbecslésben.
217	VM	A08/41	<i>Jelzi a Hódmezővásárhely-M43-Kübekháza (Bánati-út) természetvédelmi érintettségét.</i> Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság rendelkezésére álló információk alapján a nyomvonal engedélyezési eljárás során nem kapott környezetvédelmi engedélyt, ezért a szerepeltetése kérdéses.	A Natura 2000 terület érintettségét jeleztük a Natura 2000 hatásbecslésben.
218	VM	A08/42	<i>Jelzi az 51. sz. főút természetvédelmi érintettségét.</i> Adony és Ráckeve települések területén Natura 2000 területet (Ráckevei Duna-ág, HUDI 20042) és országos ökológiai hálózat övezetét érint.	Az észrevétel valószínűleg a Szabadegyháza (62. sz. főút) – Adony – Ráckeve– Dabas – Újhartyán (M5)– Kiskunlacháza (51. sz. főút) főútra vonatkozik. A Natura 2000 terület érintettségét jeleztük a Natura 2000 hatásbecslésben.
219	VM	A08/43	<i>Jelzi a Karácsond térsége (3. sz. főút) - Heves – Kisköre – Kunhegyes (34. sz. főút).. természetvédelmi érintettségét.</i> Heves – Kisköre – Kunhegyes 34. sz. főút) nyomvonalának tervezése során természetvédelmi és ökológiai szempontok miatt a meglévő föld- és műúthálózatához szükséges igazodni.	A Natura 2000 terület érintettségét jeleztük a Natura 2000 hatásbecslésben.

	Véleményező szervezet	Véleményazonosító	Vélemény	Tervezői válasz
220	VM	A08/44	<i>Jelzi Lábatlan és Nyergesújfalu településeken tervezett új főutak (településselkerülő 10. sz. főúthoz) természetvédelmi érintettségét. Lábatlan és Nyergesújfalu területén Natura2000 területet (Központi-Gerecse, HUDI20030 és Északi-Gerecse, HUDI 20018), valamint országos ökológiai hálózat övezetébe tartozó területet érint.</i>	A Natura 2000 terület érintettségét jeleztük a Natura 2000 hatásbecslésben.
221	VM	A08/45	<i>Jelzi a 2. sz. főút (Rétság térségében) természetvédelmi érintettségét. Jobbágyi – Szurdokpüspöki térsége – Gyöngyös (24. sz. főút) kapcsán kérjük, hogy a tervezése során a természet- és tájvédelmi szempontok miatt az országos jelentőségű védett természeti területek, Natura 2000 területek, az országos ökológiai hálózat területeit a lehető legkisebb arányban érintse.</i>	A Natura 2000 terület érintettségét jeleztük a Natura 2000 hatásbecslésben.
222	VM	A08/46	<i>Jelzi a 131. sz. főút (megjegyzés: a táblázatban csak 130. sz. főút van) természetvédelmi érintettségét. Komárom településen Natura 2000 területet (Duna és ártere, HUDI 20034) és országos ökológiai hálózatot érint.</i>	A Natura 2000 terület érintettségét jeleztük a Natura 2000 hatásbecslésben.
223	VM	A08/47	<i>Jelzi a Vác-Szada összekötő út (megjegyzés: a mellékletben Gödöllő (3. sz. főút) - Vác térsége - Tahitótfalu (11. sz. főút) új főúti kapcsolat) természetvédelmi érintettségét Szada és Mogyoród településeken Natura 2000 területet (Veresegyházi-medence, HUDI 20055) és országos ökológiai hálózatot érint.</i>	A Natura 2000 terület érintettségét jeleztük a Natura 2000 hatásbecslésben.
224	VM	A08/48	<i>Jelzi a 46. sz. főút Gyomaendrőd településselkerülő szakasz természetvédelmi érintettségét. A tervben szereplő elkerülő szakasza - Gyomaendrőd térségében - országos jelentőségű védett természeti területet (Körös-Maros Nemzeti Park Körös-ártér), illetve Natura 2000 területet keresztez.</i>	A Natura 2000 terület érintettségét jeleztük a Natura 2000 hatásbecslésben.
225	VM	A08/49	<i>Jelzi az 51. sz. főút Dömsöd településselkerülő szakasz természetvédelmi érintettségét. Dömsöd (helyesen Dömsöd) településen Natura 2000 területet (Felső-kiskunsági szikes puszták és turjánvidék, HUDI 10001) és ökológiai hálózat övezetét érinti.</i>	A Natura 2000 terület érintettségét jeleztük a Natura 2000 hatásbecslésben.
226	VM	A08/50	<i>Jelzi a 811. sz. főút Csákvár településselkerülő szakasz (a szöveges mellékletben nem szerepel) természetvédelmi érintettségét. Csákvár település területén országos ökológiai hálózat övezet, Natura2000 területet (Zámolyi-medence, HUDI 30002), országos jelentőségű védett természeti területet (Vértesi Tájvédelmi Körzetet) érint.</i>	A Natura 2000 terület érintettségét jeleztük a Natura 2000 hatásbecslésben.
227	VM	A08/51	<i>Jelzi a 3. sz. főút Gödöllő településselkerülő szakasz természetvédelmi érintettségét. Gödöllő településen Natura 2000 területet (Gödöllői-dombság, HUDI 20023), országos jelentőségű védett természeti területet (Gödöllői Dombvidék Tájvédelmi Körzet) és országos ökológiai hálózat övezetét érint.</i>	A Natura 2000 terület érintettségét jeleztük a Natura 2000 hatásbecslésben.
228	VM	A08/52	<i>Jelzi a 311. sz. főút Cegléd településselkerülő szakasz természetvédelmi érintettségét. Cegléd településen Natura 2000 (Gerje mente, HUDI 20021) és országos ökológiai hálózat övezetét érint.</i>	A Natura 2000 terület érintettségét jeleztük a Natura 2000 hatásbecslésben.
229	VM	A08/53	<i>Jelzi az Albertirsa (4. sz. főút) – Tápiószentmárton-Nagykátá és Nagykátá-Jászfényszaru (32. sz. főút) új főúti kapcsolat Pécel, Sülysáp, Szentmártonkátá és Nagykátá településselkerülő szakaszainak természetvédelmi érintettségét. Pécel településen országos jelentőségű védett természeti területet (Gödöllői Dombvidék Tájvédelmi Körzet), Natura 2000 területet (Gödöllői-dombság, HUDI 20023), valamint országos ökológiai hálózat övezetét, Sülysáp településen országos jelentőségű védett természeti területet (ex lege védett láp) és országos ökológiai hálózat övezetét, Szentmártonkátá település területén országos ökológiai hálózat övezetét, Nagykátá település területén Natura 2000 területet (Hajta-mente, HUDI 20025) és országos ökológiai</i>	A Natura 2000 terület érintettségét jeleztük a Natura 2000 hatásbecslésben.

	Véleményező szervezet	Véleményazonosító	Vélemény	Tervezői válasz
			hálózat övezetet érint.	
230	VM	A08/54	<i>Jelzi a Vác (új főút) Duna-híd természetvédelmi érintettségét.</i> Vác és Tahitótfalu települések területén Natura 2000 területet (Duna és ártere, HUDI 20034) és országos ökológiai hálózatot érint.	A Natura 2000 terület érintettségét jeleztük a Natura 2000 hatásbecslésben.
231	VM	A08/55	<i>Jelzi a Mindszent (-Baks) új főút Tisza-híd természetvédelmi érintettségét.</i> Natura 2000 területen épülne, hasonlóan nem támogatható a jelenlegi komphoz vezető alacsonyabb rendű út fejlesztése.	A Natura 2000 terület érintettségét jeleztük a Natura 2000 hatásbecslésben.
232	VM	A08/56	<i>Jelzi a nagysebességű vasútvonal keleti ágának természetvédelmi érintettségét.</i> Cegléd településen Natura 2000 (Gerje mente, HUDI 20021 és Székek, HUDI 20046), valamint országos ökológiai hálózat övezetet érint.	A Natura 2000 terület érintettségét jeleztük a Natura 2000 hatásbecslésben.
233	VM	A08/57	<i>Jelzi a nagysebességű vasútvonal északi ágának természetvédelmi érintettségét.</i> Oroszlány, Gánt, Csákvár településen Natura 2000 területen (Vértes, HUDI 30001), az ökológiai hálózat övezetén, illetve országos jelentőségű védett természeti területen keresztül halad, ezen kívül Tárkány, Császárszék, Szákszend, Bokod, Vértesacsca, Tabajd, Alcsútdoboz, Etyek településeken szintén az országos ökológiai hálózat övezetét keresztezi.	A Natura 2000 terület érintettségét jeleztük a Natura 2000 hatásbecslésben.
234	VM	A08/58	<i>Jelzi a nagysebességű vasútvonal déli ágának természetvédelmi érintettségét.</i> Szabadhidvég, Mezőkomárom, Enying, Tác, Seregélyes, Gárdony, Baracska, Ráckeresztúr, Martonvásár, Vecsés, Úlló, Vasad, Csévharaszt és Nyáregyháza településeken ugyancsak az országos ökológiai hálózat övezetét keresztezi.	A Natura 2000 terület érintettségét jeleztük a Natura 2000 hatásbecslésben.
235	VM	A08/59	<i>Jelzi a nagysebességű vasútvonal Hegyeshalom-Budapest ágának természetvédelmi érintettségét.</i> Biatorbágy közigazgatási területén Natura 2000 területet (Érd-tétnyi plató, HUDI 20017) és országos ökológiai hálózat övezetet érint.	A Natura 2000 terület érintettségét jeleztük a Natura 2000 hatásbecslésben.
236	VM	A08/60	<i>Jelzi az országos vasúti törzshálózat tervezett elemei, Budapestet délről kerülő vasútvonal esetében az alábbi települések természetvédelmi érintettségét.</i> Dabas településen országos jelentőségű védett természeti területet (Ócsai Tájvédelmi Körzet és ex lege védett lápterület), Ramsari területet, országos ökológiai hálózat övezetet, Kiskunlacháza, Ráckeve, Ercsi, Szigetszentmárton Natura 2000 területet (Duna és ártere, HUDI20034 és Ráckevei Duna-ág, HUDI 20042) és országos ökológiai hálózat övezetet, Dabas, Újhartyán, és Kakucs településeken Natura 2000 területet (Turjánvidék, HUDI 20051), valamint az országos ökológiai hálózat övezetet érinti.	A Natura 2000 terület érintettségét jeleztük a Natura 2000 hatásbecslésben.
237	VM	A08/61	<i>Jelzi az országos vasúti törzshálózati pályák 2. (Nem a..) Sárbogárd-Börgönd vonallal kapcsolatban az alábbi települések természetvédelmi érintettségét</i> Aba, Seregélyes, Sárkeresztúr, Sárszentágota, Sárbogárd településeken az ökológiai hálózat övezetét keresztezi.	Sárbogárd-Börgönd meglévő vasútvonal.
238	VM	A08/62	<i>Jelzi a 400 kV Bicske Dél – Pomáz-Göd villamos távvezetékekkel kapcsolatban az alábbi települések természetvédelmi érintettségét.</i> Csobánka, Pomáz településeken Natura 2000 területet (Pilis és Visegrádi-hegység, HUDI 20039), országos jelentőségű védett természeti területet (Duna-Ipoly Nemzeti Park) és országos ökológiai hálózat övezetet, Pilisvörösvár, Szentendre településeken Natura 2000 területet (Pilis és Visegrádi-hegység, HUDI 20039), és országos ökológiai hálózat övezetet, Szigetmonostor, Dunakeszi településeken Natura 2000 területet (Szigeti homokok, HUDI 20047, valamint Duna és ártere, HUDI 20034) és országos ökológiai hálózat övezetet érint.	A Natura 2000 terület érintettségét jeleztük a Natura 2000 hatásbecslésben.

	Véleményező szervezet	Véleményazonosító	Vélemény	Tervezői válasz
239	VM	A08/63	<i>Jelzi a Bicske-Dél – Pomáz-Göd villamos távvezetékkel kapcsolatban az alábbi települések természetvédelmi érintettségét.</i> Perbál, Piliscsaba közigazgatási területén Natura 2000 területet (Budai-hegység, HUDI 20009), országos jelentőségű védett természeti területet (Budai Tájvédelmi Körzet) és országos ökológiai hálózat övezetet, Tök közigazgatási területén országos ökológiai hálózat övezetet, Zsámbék közigazgatási területén Natura 2000 területet (Nyakas-tető szarmata vonulat, HUDI 20037) és országos ökológiai hálózat övezetet érint.	A Natura 2000 terület érintettségét jeleztük a Natura 2000 hatásbecslésben. A HUDI 20037 Natura 2000 területet a vonal nem érinti.
240	VM	A08/64	<i>Jelzi a Csepel-Albertfalva (az OTrT-ben: Budapest (XXI. ker.)-Budapest (XI. ker.) 220 kV-os távvezeték kapcsolatban Budapest természetvédelmi érintettségét.</i> Budapest közigazgatási területén Natura 2000 területet (Duna és ártere, HUDI 20034) és országos ökológiai hálózat övezetet érint.	A Natura 2000 terület érintettségét jeleztük a Natura 2000 hatásbecslésben.
241	VM	A08/65	<i>Jelzi a már meglévő, Komárom és Százhalombatta között húzódó távvezetékkel párhuzamosan futó két új tervezett 750 kV-os átviteli hálózat távvezeték természetvédelmi érintettségét.</i> Ráckeresztúr, Baracska, Vértesboglár, Szár, Szárliget, Vértesomló, Környe, Tata, Naszály településeken az ökológiai hálózat övezetét, Vértesboglár, Szár, Szárliget, Vértesomló településeken Natura 2000 területet (Vértes, HUDI 30001), Vértesboglár, Szár településeken országos jelentőségű védett természeti területet (Vértesi Tájvédelmi Körzet) érintenek.	A Natura 2000 terület érintettségét jeleztük a Natura 2000 hatásbecslésben. (Nem 750kV-os átviteli hálózati távvezetékéről van szó, hanem termékvezetékéről.)
242	VM	A08/66	<i>Jelzi a Százhalombatta-Rajka-országhatár földgázszállító-vezeték természetvédelmi érintettségét.</i> Százhalombatta közigazgatási területén Natura 2000 területet (Duna és ártere, HUDI 20034) és országos ökológiai hálózat övezetet érint.	A Natura 2000 terület érintettségét jeleztük a Natura 2000 hatásbecslésben. (Nem földgázszállítóvezetékéről van szó, hanem termékvezetékéről.)
243	VM	A08/67	<i>Jelzi a DN1000 földgázszállító vezeték (Ercsi-Győr) természetvédelmi érintettségét.</i> Baracska, Csákvár, Zámoly, Kisbér, Bakonyszombathely településeken az országos ökológiai hálózat övezetét, Csákvár és Zámoly területén Natura2000 területeket is (Zámolyi-medence, HUDI 30002) érinti.	A Natura 2000 terület érintettségét jeleztük a Natura 2000 hatásbecslésben.
244	VM	A08/68	<i>Jelzi Leányvár és Ács között új földgázszállító vezeték természetvédelmi érintettségét.</i> <u>Naszály, Dunaalmás, Neszmély, Süttő, Lábatlan, Nyergesújfalu, Bajót, Nagysáp, Sárisáp, Dág, Leányvár</u> településeken az országos ökológiai hálózat övezetét, <u>Neszmély, Süttő, Nyergesújfalu</u> településeken Natura2000 területet (Gerecse, HUDI 10003) és országos ökológiai hálózat övezetet, <u>Lábatlan</u> településen Natura 2000 területet (Gerecse, HUDI 10003 és Központi-Gerecse, HUDI 20030) és országos ökológiai hálózat övezetet, <u>Bajót</u> településen Natura 2000 területet (Északi-Gerecse, HUDI 20018) és országos ökológiai hálózat övezetet, <u>Nagysáp, Sárisáp</u> Natura 2000 területet (Epöli szarmata vonulat, HUDI 20016) és országos ökológiai hálózat övezetet, <u>Dág</u> településen Natura 2000 területet (Csolnoki löszgyepek, HUDI 20013) és országos ökológiai hálózat övezetet, <u>Leányvár</u> településen szintén Natura 2000 területet (Pilis és Visegrádi-hegység, HUDI 20039) és országos ökológiai hálózat övezetet, <u>Dunaalmás</u> területén országos jelentőségű védett természeti területet (Dunaalmási kőfejtő Természetvédelmi Terület) és országos ökológiai hálózat övezetet,	Meglévő földgázszállító vezetékéről van szó.

	Véleményező szervezet	Véleményazonosító	Vélemény	Tervezői válasz
			Naszály és Dunaalmás települések területén Ramsari területet és országos ökológiai hálózat övezetet érint.	
245	VM	A08/69	<i>Jelzi Dág és Zsámbék között új földgázszállító vezeték természetvédelmi érintettségét.</i> Dág, Máriahalom, Mány településeken az országos ökológiai hálózat övezetét és Natura2000 területet (Csolnoki löszgyepek, HUDI 20013, Epöli szarmata vonulat, HUDI 20016, Nyakas-tető szarmata vonulat, HUDI 20037) érint.	Meglévő földgázszállító vezetékről van szó.
246	VM	A08/70	<i>Jelzi egy, Pécelt és Dányt érintő új termékvezeték természetvédelmi érintettségét.</i> Pécel és Dány településeken Natura 2000 területet (Gödöllői-dombság, HUDI 20023), országos jelentőségű védett természeti területet (Gödöllői Dombvidék Tájvédelmi Körzet) és országos ökológiai hálózat övezetet érint.	Meglévő termékvezetésekről van szó.
247	VM	A08/71	<i>Jelzi Nádasdladányt érintő országos veszélyeshulladék-ártalmatlanító természetvédelmi érintettségét.</i> Nádasdladány területet Natura2000 területen (Sárrét, HUDI 20044) és az ökológiai hálózat övezetében tartozó terület érint.	Meglévő objektumról van szó.
248	VM	A08/73	<i>Jelzi a Ludasi szükségtározó természetvédelmi érintettségét.</i> A Ludasi szükségtározó (érintett vízfolyás: Bene-patak, érintett települések: Ludas, Detk) tervezési területe feltételezhetően érinti vagy befolyásolhatja a fokozottan védett közönséges hód (Castor fiber) élőhelyeit. A tározó helyszínének kiválasztásánál erre fokozottan figyelmet kell fordítani.	Meglévő tározóról van szó.
249	VM	A08/74	<i>Jelzi a Dél-borsodi VTT szükségtározó természetvédelmi érintettségét és azt részletesen ismerteti az alábbiak szerint:</i> A hatásbecslési dokumentációhoz adott véleményben jelezte, hogy a Dél-borsodi szükségtározó Natura 2000 terület, valamint jelölő faj/élőhely érintettsége a kivitelezés és működtetés során hozott intézkedésekkel oldható fel. Ennek alátámasztására a következő részletesebb információkat adja: A szükségtározó tervezett területe érinti a Borsodi-sík nevű különleges madárvédelmi területet, valamint a magterület és ökológiai folyosó övezeteit. A szükségtározó létesítése csak akkor támogatható, ha az komplex tájhasznosítás keretében valósul meg. Mivel az új gát és a régi gát teljesen körül fogja területet, a területre kikerülő nagy mennyiségű víztömeg nem tud visszajutni a Tiszába. A régi meder maradványokba, holt medrekbe, mocsarakba bejutó víz nem okozna problémát, de a régi vízrendszer egyes elemei teljesen elszakadnak egymástól. A túl magas vízállás az itt található gyepeteket, szántókat és erdőket tönkretetheti. A kialakuló pangó víz nem csak a területek megközelíthetőségét, kezelhetőségét tenné lehetetlenné, de az itt található védett növény- és állatfajok életfeltételeit is veszélyeztetné. A területre bejutó nagy mennyiségű vízzel számos adventív növény elterjedése is felerősödhet, amelyek magjai vízzel is terjednek. Elképzelhető a környék vízbázisainak veszélyeztetése is. Fentiek alapján a természetszerű vízkormányzást meg kell oldani úgy, hogy a víz visszajuthasson a Tiszába, a holtágakba, mocsarakba és árkokba. A területen csak rövid időtartamig tartó és kis vízmélységű elöntés kívánatos. A vízkormányzást vízépítési tervekkel alátámasztott módon lehet megoldani, amelynek igazodnia kell a természetvédelmi elvárásokhoz is. Ezen a területen az elöntések után nem lesz járható a terület, ki kell alakítani az úthálózatot, ami lehetővé teszi a gazdálkodást.	A Natura 2000 terület érintettségét jeleztük a Natura 2000 hatásbecslésben.
250	VM	A08/75	<i>Jelzi a Terpesi víztározó természetvédelmi érintettségét és azt részletesen ismerteti az alábbiak szerint:</i> A Terpesi víztározó neve hibásan szerepel (Terpesi), kéri javítani. A Terpesi víztározó tervezett területével (érintett települések: Pétervársára, Terpes, Szajla, Bükkszék, tápláló vízfolyás: Ceredi	Meglévő tározóról van szó.

	Véleményező szervezet	Véleményazonosító	Vélemény	Tervezői válasz
			Tarna) kapcsolatban az OTrT korábbi módosítása során is adtak állásfoglalást, amelyben a Terpesi I. tározót semmilyen formában nem tartották elfogadhatónak, a tervezési területen található ex lege védett bükkszékiPósvár középkori földvár (mellette Árpád-kori templom és a tatárjárás során elpusztult mezőváros maradványai) védelme érdekében. A további egyeztetések során a következő álláspont alakult ki: „A Terpesi I. és Terpesi II. víztározók neve Terpesi víztározóra módosul, és a tervezett létesítmények közül a Terpesi II. fog megvalósulni, amelynek létesítése természetvédelmi szempontból is elfogadható. A tározó típusával, létesítésének módszereivel kapcsolatosan a megvalósítás során a környezetvédelmi hatósági engedélyezési eljárás keretein belül lehetséges meghatározni a korlátozásokat, tilalmakat.”	
251	VM	A08/76	<i>Jelzi az Inérháti víztározó természetvédelmi érintettségét és azt részletesen ismerteti az alábbiak szerint:</i> Az Inérháti tározó tervezett területe érinti a Kesznyéteni Tájvédelmi Körzet országos jelentőségű védett természeti területet, a Kesznyéten elnevezésű különleges madárvédelmi területet (kódja: HUBN10005), a Kesznyéteni Sajó-öböl nevű kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területet (kódja: HUBN20069), valamint az országos ökológiai hálózat magterület és ökológiai folyosó övezeteit. A szükségtározó létesítése természetvédelmi, ökológiai és tájvédelmi szempontok miatt aggályos, megvalósítása abban az esetben támogatható, amennyiben a szükségtározó komplex tájhasznosítás keretében valósul meg. Jelzi továbbá, hogy Nagycséc és Sajóörös községek területeit nem érinti a tározó területe, ellenben Tiszadob település közigazgatási határa érintett.	Meglévő tározóról van szó.
252	Alapvető Jogok Biztosa	A13/01	Szükségesnek tartja megjegyezni, hogy az ütemezés szerint a közigazgatási egyeztetésre csupán 10 munkanapot terveznek, mely egyúttal a társadalmi véleményezésre megadott időtartamot is jelenti. A törvényjavaslat jelentősége, az érintettek széles köre, a kapcsolódó dokumentumok terjedelme, a nyári véleményezési időszak álláspontja szerint megalapozná a 30 napos időtartam biztosítását is. A közigazgatási egyeztetésre készíthető javaslathoz fontosnak tartaná aktualizálni a környezeti értékelést és a Natura 2000 hatásbecslési dokumentációt.	A Környezeti értékelés és a Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció OTrT törvény módosító javaslatára vonatkozó előterjesztéshez való felhasználhatósága érdekében az anyag átdolgozásának határideje 2013. június 14-ére módosult. A jogszabálytervezet benyújtási határideje kötött, ezért a közigazgatási egyeztetés idejének meghosszabbítására nincs mód.
253	Alapvető Jogok Biztosa	A13/05	A 140. oldalon található települési térségekről szóló elemzés megállapításaihoz és a 148. oldalon az alternatívák figyelembe vételéről szóló elemzés megállapításaihoz: A kifejtett probléma már más területrendezési tervek készítésénél is felmerült. A jogelőd jövő nemzedékek országgyűlési biztosa a BATrT 2010. évi felülvizsgálata során megállapította annak kiemelt fontosságát, hogy a magasabb szintű területrendezési tervek alapjául csak jogszerű eljárás során elfogadott településrendezési tervek szolgáljanak. Alkotmányossági szempontból aggályos, ha a településrendezési eljárás garanciális szabályainak megsértésével elfogadott településrendezési eszközökben meghatározott terület-felhasználás alapján történik a törvényi szinten elfogadott területrendezési tervek terület-használat meghatározása. Nem támogatható továbbra sem, hogy a törvénysértő módon elfogadott, illetve a magasabb szintű jogszabályokkal ellentétes településrendezési eszközöket mintegy utólagosan „jövőhágyva” azok lehatárolásait beépíti a magasabb szintű területrendezési tervekbe. Ebben az esetben a településrendezési eszköz határozza meg a térségi tervezési eszközök tartalmát, és nem a térségi tervezési eszköz korlátozza az önkormányzatok terület-felhasználási döntéseit, tehát nem érvényesülhet a kiemelt térség egységes, strukturált térszerkezetének kialakítására irányuló jogalkotói szándék. A jogelőd biztos kifejtette, hogy a térségi területrendezési tervek készítésének tervi fázisában mindenképp szükséges a terv területi hatálya alá tartozó települések településrendezési terveinek törvényességi felülvizsgálata és állami	Az észrevétellel elvileg egyetértünk, de a településrendezési eszközök jogszerűségének vizsgálatára felhatalmazásunk nincsen. A tervezés során mindaddig az önkormányzatok adatszolgáltatását el kell jogszerűnek fogadnunk, amíg annak az ellenkezőjét az arra feljogosított szerv meg nem állapítja. A konfliktusok tervlap szinten történő megjelenítésével nem értünk egyet.

	Véleményező szervezet	Véleményazonosító	Vélemény	Tervezői válasz
			főépítési szakmai kontrollja. A BATrT-re vonatkozóan megfogalmazott aggályok az OTrT felülvizsgálatánál is fennállnak, ezért szükségesnek tartom a felülvizsgálat még hátralévő időszakában a felvetett problémára megfelelő megoldás kialakítását. A fennmaradó konfliktus területeket pedig a tervben valamilyen módon jelölni szükséges.	
254	Kisvárosi Önkormányzatok Országos Érdekszövetsége	A17/01	Hiányolja, hogy a Natura 2000 hatásbecslés során nem történt meg a Natura 2000 területek felülvizsgálata.	A Natura 2000 hatásbecslésnek nem feladata a Natura 2000 területek kijelölésének felülvizsgálata.
255	Szigetköz - Felső-Dunamente Térségi Fejlesztési Tanács	A27/24	A 2.1. fejezetben (125. oldal) felsorolásszerűen megjelenített Natura 2000 SAC és SPA területeket indokoltnak tartaná egy-egy térképen számokkal megjelölve is ábrázolni.	A véleményt nem fogadjuk el.
256	Szigetköz - Felső-Dunamente Térségi Fejlesztési Tanács	A27/25	Az 1. és 6. sz. ábrákkal kapcsolatban javasolja, hogy a helyiek bevonásával újra végezzék el a besorolást. Megjegyzi, hogy Várbalog térségében nem tartja indokoltnak az ilyen fokú és kiterjedtségű természetvédelmi korlátozást, azonban időszerűnek és szükségesnek tartja egy hatásbecslés elkészítését, mely a határ osztrák oldalán épülő szélérőműpark hatásait vizsgálhatja.	Nem az OTrT feladata.
257	Balaton Fejlesztési Tanács	A33/01	Lényegesnek tartja, hogy az OTrT szintjén csak megoldott, tervezhető és természetvédelmi szempontból támogatott megoldás kerüljön rögzítésre. A Natura hatásbecslésben szereplő konfliktusok esetén javasolja a tervezett elemeket csak irányadó kapcsolatként, a további pontosítás kötelezettségével szerepeltetni a törvényben.	Az OTrT nyomvonalát tartalmaz, amelyek a Tftv. pontosítási szabályainak (23/D.§) megfelelően az alsóbb rendű területrendezési tervekben módosíthatók.
258	Balaton Fejlesztési Tanács	A33/07	126. oldal: A Szévíz-Principálhoz (171,172,173 bekezdés) további jelölő fajok: Lycaenadispar, Lucanuscervus, Cucujuscinnabarinus, Rhysodessulcatus. Az Alsó-zala-völgy (173, 176. bekezdés) további jelölő fajok: Lutralutra, Lycaenadispar, Lucanuscervus, Cucujuscinnabarinus, Triturusdobrogicus. A 236. oldal Homokvidék (8.) további jelölő fajai: Bombinabombina, Physodessulcatus, Cucujuscinnabarinus.	Az észrevételt köszönjük, de az átdolgozás során a jelölő fajok nem kerültek megnevezésre.
259	Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzata	A49/39	A 2.1. fejezetben (125. oldal) felsorolásszerűen megjelenített Natura 2000 SAC és SPA területeket indokoltnak tartaná egy-egy térképen számokkal megjelölve is ábrázolni.	A konfliktushelyek sorszámozása egyértelműen beazonosítja az érintett Natura 2000 területet. A több típusú számozás zavaró lenne.
260	Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzata	A49/40	Az 1. és 6. sz. ábrákkal kapcsolatban javasolja, hogy a helyiek bevonásával újra végezzék el a besorolást. Megjegyzi, hogy Várbalog térségében nem tartja indokoltnak az ilyen fokú és kiterjedtségű természetvédelmi korlátozást, azonban időszerűnek és szükségesnek tartja egy hatásbecslés elkészítését, mely a határ osztrák oldalán épülő szélérőműpark hatásait vizsgálhatja.	Nem az OTrT feladata.
261	Sopron Megyei Jogú Város	A7701	Kéri, hogy a HÉSZ készítése után védetté vált területek esetében az övezetnek megfelelő beépítés a beruházás megvalósításához készített Natura 2000 hatásvizsgálat eredményétől függően legyen lehetséges, és ezzel a konfliktus kerüljön feloldásra az alábbi, a 165. oldal konfliktustérképén T7-T9	Nem OTrT léptékű feladat.

	Véleményező szervezet	Véleményazonosító	Vélemény	Tervezői válasz
			jelű konfliktusterületeken: A Dudlesz-erdő (0902/86, 0902/87, 0902/88), Bánfalva (7593, 7590, 7576, 7579, 7528), Lővérek (6703/3-5, 6703/7, 6703/10-12, 6798/8, 6799/7, 6814/1, 6816, 6819, 7001, 7002). Emellett jelzi, hogy a T10 konfliktusterület nem belterület és kéri a helyrajzi számok megadásával a terület nagyságát pontosítani.	
262	Sopron Megyei Jogú Város	A77/02	A 2. sz. táblázat 96. sorszámú sorával (231. oldal) kapcsolatosan javasolja a soproni határmetszésnek a vonatkozó szabályozási tervek szerint történő javítását.	A 2. sz. táblázat átdolgozásra került.
263	Sopron Megyei Jogú Város	A77/03	A 3. sz. táblázat 46. és 54. sorszámú soraival kapcsolatban (259. és 261. oldal) javasolja a vonatkozó szabályozási tervek szerinti javítást.	A 3. sz. táblázat átdolgozásra került.
264	Orosháza Város Önkormányzata	B05/01	Hiányolja, hogy a Natura 2000 hatásbecslés során nem történt meg a Natura 2000 területek felülvizsgálata.	A Natura 2000 területek felülvizsgálata nem az OTrT feladata.